

Aika

27.05.2025 klo 10:00 -

Paikka

Wegelius-sali, ODL Hyvinvointikeskus, Albertinkatu 16, Oulu

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen avaus	6
2	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	7
3	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	8
4	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	9
5	Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan hyväksymiskäsittely	10
6	Arviointikertomus vuodelta 2024	49
7	Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024	51
8	Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen ja tuloksen käsittely	54
9	Hallintosäännön muuttaminen	57
10	Sidonnaisuusilmoitukset	66

Osallistujat

Läsnä

Rajala Lyly	Puheenjohtaja
Jussinniemi Jouni	1. varapuheenjohtaja
Haapaniemi Jarmo	2. varapuheenjohtaja
Okkonen Tuomas	3. varapuheenjohtaja
Aulakoski Antero	Jäsen
Flöjt Mika	Jäsen
Hanhikorpi Tiina	Jäsen
Hanski Pia	Jäsen
Heikkilä Miika	Jäsen
Heikkilä Olli	Jäsen
Heinonen Paavo J.	Jäsen
Helanen Suvi	Jäsen
Himanen Paula	Jäsen
Hirvelä Tarmo	Jäsen
Huotari Anne	Jäsen
Huotari Jukka	Jäsen
Huttunen Anne	Jäsen
Huuskonen Sari	Jäsen
Hänninen Juha	Jäsen
Hänninen Katja	Jäsen
Jakkula Eino	Jäsen
Janatuinen Sari	Jäsen
Jokelainen Jessi	Jäsen

Junttila Tiina	Jäsen
Juntunen Hanne-Mari	Jäsen
Kariniemi Tiia	Jäsen
Karjalainen Harri	Jäsen
Kemppainen Marja-Leena	Jäsen
Kontturi Heikki	Jäsen
Korkiakoski Kimmo	Jäsen
Laru Jari	Jäsen
Latvanlehto Jaakko	Jäsen
Leiviskä Matti	Jäsen
Lepistö Anna-Kaisa	Jäsen
Leskelä Eveliina	Jäsen
Leskelä Jorma	Jäsen
Liedes Teijo	Jäsen
Manninen Aino-Kaisa	Jäsen
Matinolli Jari	Jäsen
Mattila Pirkko	Jäsen
Meriläinen Joni	Jäsen
Moilanen Ahti	Jäsen
Mustonen Keijo	Jäsen
Mustonen Tuula	Jäsen
Myllylä Teija	Jäsen
Näppä Anneli	Jäsen
Oinas-Panuma Olga	Jäsen
Oja Sami	Jäsen
Oja Tommi	Jäsen

Ojantakanen Liisa	Jäsen
Ollila Päivi	Jäsen
Patokoski Ahti	Jäsen
Peltola Matti	Jäsen
Päkkilä Risto	Jäsen
Rasinkangas Merja	Jäsen
Rauhala Rami	Jäsen
Richter Juha	Jäsen
Roivainen Jouko	Jäsen
Ruha Anne	Jäsen
Ruotsalainen Kristian	Jäsen
Salmela Marko	Jäsen
Saukko Päivi	Jäsen
Simula Jenna	Jäsen
Sirviö Pirjo	Jäsen
Suni Timo	Jäsen
Suomalainen Tanja	Jäsen
Tapio Helka	Jäsen
Taube-Säkkinen Erika	Jäsen
Tornberg Antti	Jäsen
Tornberg-Karjalainen Mervi	Jäsen
Torro Kaarina	Jäsen
Tuppurainen Tytti	Jäsen
Viitanen Mikko	Jäsen
Väisänen Liisa	Jäsen
Väyrynen Mirka	Jäsen

Muu läsnäolo

Rämet Jussi

Saranpää Toni

Maakuntajohtaja

hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

1

Kokouksen avaus

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 69 § mukaan maakuntavaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa maakuntavaltuuston puheenjohtaja, jollei maakuntavaltuusto toisin päättä. Maakuntavaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muista sihteerintehtävistä vastaa maakuntavaltuuston määräämä viranhaltija.

Puheenjohtajan esitys

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja avaa kokouksen ja maakuntavaltuuston kokouksen pöytäkirjanpitäjäksi ja sihteeriksi määrätään Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintojohtaja.

Päätös

2

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 73 § mukaan maakuntavaltuuston kokouskutsun antaa maakuntavaltuuston puheenjohtaja, tai puheenjohtajan ollessa estyneenä varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 14 päivää ennen maakuntavaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle, sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla. Hallintosäännön 74 § mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset maakuntavaltuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, elleivät erityiset syyt ole esteenä.

Hallintosäännön 80 § mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan jäsenkunnittain aakkosjärjestyksessä. Maakuntavaltuuston kokous on päätösvaltainen, jos vähintään kaksi kolmasosaa (50) valtuutetuista (75) on läsnä.

Maakuntavaltuuston kokouksen 27.5.2025 kokouskutsu ja esityslista on lähetetty hallintosäännössä määrätyille henkilöille ja asetettu nähtäville kuntayhtymän verkkosivuille 12.5.2025.

Puheenjohtajan esitys

1. Pidetään nimenhuuto ja todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut;
2. Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi;

Päätös

3

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 91 § mukaan maakuntavaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi (2) valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Samoin hallintosäännön 91 § mukaan maakuntavaltuuston pöytäkirjasta noudatetaan soveltuvilta osin, mitä pöytäkirjasta hallintosäännössä toisaalla määrätään. Täten maakuntavaltuuston pöytäkirja laaditaan kuten hallintosäännön 130 §:ssä määrätään.

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa maakuntavaltuuston määräämä pöytäkirjanpitäjä maakuntavaltuuston puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan allekirjoittaa maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastavat kaksi (2) hallintosäännön 91 § mukaan valittua pöytäkirjantarkastajaa.

Puheenjohtajan esitys

Maakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat myös kokouksen ääntenlaskijoina.

Päätös

4

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 83 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei maakuntavaltuusto toisin päätä.

Puheenjohtajan esitys

Maakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen esityslistan mukaisen asioiden käsittelyjärjestyksen.

Päätös

5

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan hyväksymiskäsittely

Mkh 11.10.2021 § 129

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen ja päivittämisen tarvetta aiheuttavat useat kansainväliset, valtakunnalliset ja maakunnalliset strategiat ja poliittiset linjaukset sekä lainsäädännön muutokset. Ilmastomuutos on vahvana teemana kaikessa valtakunnallisessa päätöksenteossa, ja ilmastomuutoksen hillintä edellyttää uusiutuvien energiamuotojen käyttöön ottamista. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu. Monien merkittävien hankkeiden, kuten liikenne-, infrastruktuuri- sekä muiden suurhankkeiden toteuttamisen edellytyksenä on ajan tasalla oleva maakuntakaava.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan laatiminen on ohjelmoitu toteutettavaksi vuosina 2021-2023. Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää uusia energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastomuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäyttöllinen kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Ilmastomaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat:

Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyö ja aluerakennetyö)

- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (LJ-työ, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja erillisselvitys)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arviointi (Pohjois-Pohjanmaan energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi maakuntakaavassa on maakuntaohjelman 2022-2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa -teeman kärkihanke)

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 62 § mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 22.10.-3.12.2021. Palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yhteensä 31 kappaletta, näistä kahdeksan jäsenkunnilta. Naapurimaakuntaliitoilta saatiin kolme lausuntoa ja muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 14 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin kolme kuntalais- ja kansalaismielipidettä, ja samoin kolme muuta osallispalautetta yhdistyksiltä ja yhteisöiltä. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet on henkilötietolain nojalla poistettu vastineraportin julkisesta versiosta.

Päästöttömän ja uusiutuvan energiantuotannon edellytykset maakunnassa sekä sähköenergian siirto ja varastointi nousivat tärkeimmäksi palautteiden kohteeksi. Hajautetun ja keskitetyn aurinkoenergian potentiaalin selvittämistä esitetään mukaan otettavaksi koko maakunnan osalta. Esille nostettiin myös maakunnalliset mittakaavan biokaasun tuotantolaitokset sekä vihreän vedyn tuotanto ja vedyn siirtoverkoston potentiaalin selvittäminen maakunnallisella tasolla. Sähkönsiirto eli uudet alueverkon voimalinjat ja kantaverkon laajentuminen herättävät huolta palautteen antajissa samoin kuin tuulivoiman voimakkaan lisääntymisen vaikutus luonnon monimuotoisuuden ja hiilinielujen vähenemiseen. Teollisen tuulivoiman sijainti suhteessa asutukseen ja erämaiseen luontoon nosti esille odotetusti keskenään täysin vastakkaisia kannanottoja, tuulivoimaa pitäisi tuoda sekä lähemmäksi että kauemmaksi asutuksesta. Ilmastovaikutusten arviointia ja viherrakenteen käsittelyä maakuntakaavassa pyydettiin tarkentamaan. Osassa palautteesta viherrakenteen käsittelyä haluttiin laventaa mm. metsätalousvaikutusten arvioinnin suuntaan, ja osassa supistaa siten, ettei metsiä käsitellä osana viherrakennetta. Suojelualueiden merkintätapa ja sen oikeusvaikutteisuus maakuntakaavassa herätti myös kannanottoja. Pohjois-Pohjanmaalla näihin teemoihin keskitytään käynnissä olevassa TUULI-hankkeessa ja käynnistyvässä EMMI-hankkeessa (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla).

Liikennejärjestelmän osalta nostettiin esille valtakunnallisten ja eurooppalaisten ydinverkkojen merkitys, maakuntakaavassa nyt olevien ohitustievarausten tarkastelutarve sekä kävelyn ja pyöräilyn ylikunnalliset reitit. Liikennejärjestelmää tarkastellaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa sekä jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä että kaavaprosessin aikana.

Valtaosa palautteen antajista koki maakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet hyvin perustelluiksi ja tarpeellisiksi, toki vastakkaistakin palautetta saatiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemoja pidettiin yleisesti ajankohtaisina, samoin kiitosta saa ilmastovaikutusten arviointiin paneutuminen maakunnan tasolla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ohjaa vaihemaakuntakaavatyötä, ja asiakirjaa päivitetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautekooste,

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) määritellään maakunnan liittoa sitovat maakunnan suunnittelun periaatteet. Maakuntakaava ohjaa yleispiirteisenä alueiden käyttöä koskevana suunnitelmana kuntatason yleiskaavalla ja asemakaavalla tapahtuvaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua (MRL 32 § mom. 1). Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9 §). Selvitystarve määritellään

kaavaprosessin aikana lain mukaisten maakuntakaavan sisältövaatimusten perusteella (MRL 28 §). Maakuntakaavatasolla on kyse pitkän tähtäimen suunnittelusta, jota täsmennetään yksityiskohtaisessa suunnittelussa tehtävillä selvityksillä. Maakuntakaava ei ole suoraan rakentamista ohjaava kaava eikä tuulivoimalle soveltuvia sijainteja osoittava erityisominaisuusmerkintä suoraan rajoita muita toimintoja.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan tärkein taustaselvitys on käynnissä oleva TUULI-hanke, jossa tuotetaan uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja etsitään ratkaisuja toimialan ympäristökysymysten ratkaisemiseen. Tavoitteena on luoda edellytyksiä tuulivoima-alan kehittymiselle ja siten päästöttömän sähköntuotannon lisäämiselle Pohjois-Pohjanmaan alueella kestävä kehityksen eri näkökulmat huomioon ottaen. Hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Sähkönsiirtoa on tarkasteltu omana kokonaisuutenaan (työpaketti 4). TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa (työpaketti 2) on tunnistettu tuulivoimarakentamiseen soveltuvia alueita ja määritelty alueita, jotka ovat mahdollisia tulevaisuuden tuulivoima-alueita. Menetelminä on käytetty paikkatietoanalyysiä, jossa on suljettu suoja-/puskurivyöhykeanalyysillä pois tuulivoimatuotantoon soveltumattomat alueet, joilla on selkeitä sijoittumisen esteitä. Poissulkevan analyysin jälkeen jäljelle jääneet alueet ovat edenneet jatkotarkasteluun. Alueita ja mahdollisesti toteutuvan tuulivoimarakentamisen vaikutuksia on tarkasteltu huomioiden ympäristölliset, sosiaaliset ja teknistaloudelliset näkökulmat. Näitä ovat mm. puolustusvoimien toimintaan liittyvät vaikutukset, kuntien ja kaupunkien antama palaute alueista, paliskuntien sidosryhmäkuulemisessa saadut kommentit poronhoidon kannalta tärkeistä alueista sekä sähkönsiirtoverkkoon ja -kapasiteettiin, maaperään ja tieverkkoon liittyvät ominaisuudet. Sijainninhjausmallin tavoitteena on kartoittaa uusia tuulivoima-alueita, joten esille nousseista alueista rajattiin pois ne alueet, joille on toteutettu tuulivoimapuisto. Lisäksi pois rajattiin ne alueet, joille on laadittu tuulivoimayleiskaava tai joille voimalat ovat jo saaneet rakennusluvat. Nämä alueet esitetään vaihe- ja maakuntakaavan valmisteluvaiheessa laadittavalla tuulivoima- ja sähkönsiirtokokonaisuutta esittävällä teemakartalla.

TUULI-hankkeen aikana on toteutettu kattavat vuorovaikutusmenettelyt, ja eri sidosryhmien näkemykset on huomioitu lopputuloksessa. Hankkeen aikana käydyt menettelyt eivät kuitenkaan korvaa maakuntakaavaprosessin aikana toteutettavaa vuorovaikutusta. Maakuntakaavoituksen jälkeen alueiden lopullinen toteutus ratkaistaan kuntakaavoituksessa ja YVA-menettelyissä. Myös hankesuunnitteluvaiheessa on tärkeää kiinnittää huomioita kattavaan vuorovaikutukseen. Paikallistasolla on tärkeä huolehtia siitä, että myös tuulivoimarakentamiselta vapaita alueita jää riittävästi. Alueita tarvitaan myös muulle maankäytölle ja esimerkiksi virkistyskäyttöön. Se, ettei alueita osoiteta liiallisesti samalle maankäyttömuodolle, parantaa myös alueiden muuntojoustavuutta eli kykyä reagoida ympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Tuulivoimarakentamisessa on hyvä tavoitella

valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti keskitettyjä usean voimalan yksiköitä. Tulevaisuudessa vetytalous voi entisestään lisätä tarvetta tuulivoimarakentamiselle. Myös maailmanpoliittisesta tilanteesta aiheutuvat huoltovarmuustavoitteet lisäävät tarvetta toteuttaa uusiutuvaa kotimaista energiaa hajautetusti. Sähkönsiirto on yksi keskeinen alueiden toteuttamiseen vaikuttava tekijä. Tämänhetkinen sähkönsiirron kapasiteetti vaihtelee maakunnan eri osissa, ja sähkönsiirtoverkkoa olisi tärkeä saada lähitulevaisuudessa vahvistettua kapasiteetiltaan heikoilla alueilla.

TUULI-hankkeen selvitysten ja sijainninhjausmallin tulokset ovat maakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhjausmallissa on tunnistettu merkittävä määrä potentiaalisia uusia tuulivoima-alueita Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueelta. Selvitystyö toimii yhdessä muiden TUULI-hankkeen työpakettien kanssa maakuntakaavan taustaselvityksenä. Alueiden osoittaminen ja rajaukset tarkentuvat maakuntakaavaprosessissa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnokseen poimitaan sijainninhjausmallin ja jatkoarvioinnin mukaan toteutumiskelpoisimpia alueita. Maakuntakaava-aineistossa juridista painoarvoa omaavat ratkaisut esitetään kaavakartalla, kaavamerkinnoissa ja -määräyksissä (MRL 29 §). Tätä oikeusvaikutteista kaava-aineistoa taustoittaa selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään (MRA 9 § ja 10 §). Kaava-aineistoa voidaan lisäksi havainnollistaa selostuksen liitteeksi tulevilla teemakartoilla. Tulevassa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa esitetään tuulivoiman ja sähkönsiirron kokonaisuus erillisellä teemakartalla.

Maakuntakaavassa esitettävien merkitykseltään seudullisten tuulivoima-alueiden rajaaminen on luonteeltaan osa-alueen erityisominaisuutta kuvaava merkintä. Erityisominaisuuksia osoittavat merkinnot voivat olla päällekkäisiä muiden kaavamerkintöjen kanssa, jolloin maankäytön eri toiminnot limittyvät toisiinsa. Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisissa ensimmäisessä ja kolmannessa vaihemaakuntakaavassa on käytetty merkintöjä tv-1 (maatuulivoima) ja tv-2 (merituulivoima). Maakuntakaavamääräyksissä on lisäksi annettu kaikkea maakunnassa tapahtuvaa tuulivoimasuunnittelua ohjaavia yleisiä suunnittelumääräyksiä tuulivoimaloiden rakentamisesta. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa kaavakartalle tuodaan uusi merkintä tv-3, jolla esitetään tietyin reunaehdoin mahdolliset seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Myös tuulivoimaloiden yleistä suunnittelumääräystä täydennetään tarvittaessa. Vaihemaakuntakaavan valmisteluaineisto käsitellään maakuntahallituksen 21.6.2022 kokouksessa, maakuntavaltuustolle energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kokonaisuutta esitellään 13.6.2022 kokouksen yhteydessä. Vaihemaakuntakaava etenee ehdotusvaiheeseen loppuvuodesta 2022, jolloin laaditaan maisemaselvitys, maakotkan elinympäristömalliselvitys ja liikennöitävyys-/erikoiskuljetus selvitys sekä arvioidaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan ohjausvaikutus ja periaatteet esitellään maakuntahallituksen kokouksessa. Esityslistan liitteenä ovat TUULI-hankkeen sijainninhajausmallin raportti, kohdekuvausesimerkkejä ja sijainninhajausmallin karttaesitykset. Merituulivoiman osalta aineisto tarkentuu valmisteluvaiheen kuulemiseen.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen p. 040 685 4041 ja kaavoitus- ja suunnittelujohtaja Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

- 1) Maakuntahallitus päättää hyväksyä esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi.
- 2) Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus

- 1) hyväksyi esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi ja
- 2) esittää, että maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 13.06.2022

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntavaltuusto merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi.

Valtuutettu Jenna Simula poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 12.38, Juha Hänninen klo 13.01 ja Suvi Helanen klo 13.07.

Mkh 21.06.2022 § 97

Asian esittely

Kaavaprosessi on edennyt valmisteluvaiheen kuulemiseen. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosasiakirjat ja valmisteluvaiheen keskeinen selvitysaineisto asetetaan MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi elosyyskuussa 2022. Kuulutus vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta julkaistaan erikseen, ja samalla ilmoitetaan kaavan kuulemisen aikaisista esittelytilaisuuksista. Valmisteluaineisto on kuulemisaikana nähtävillä liiton toimistossa osoitteessa Poratie 5, Oulu.

Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot kunnilta, viranomaisilta ja muilta osallisilta. Kuulutus ja nähtäville asetettava valmisteluaineisto tulevat [Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuille](#), ja sinne liitetään myös myös kaavan tärkeimmät taustaselvitykset. [TUULI-hankkeen verkkosivuilta](#) löytyy selvitysaineistojen lisäksi linkki [tarinakarttaan](#), joka havainnollistaa maakunnan tuulivoimarakentamisen tilannekuvaa ja TUULI-hankkeen työpakettien sisältöä.

Asiakohdan liiteaineistona ovat vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kaavaluonnoskartta, siihen liittyvät merkinnät ja määräykset, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaselostus. Lisäksi informatiivisena oheisaineistona ovat maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta ja tuulivoiman teemakartta (Tuulivoima ja sähkönsiirto Pohjois-Pohjanmaalla 21.6.2022). Teemakartalla on esitetty Pohjois-Pohjanmaan kaikkien vaihemaakuntakaavojen tv-1, tv-2 ja tv-3 -merkinnät sekä toteutuneet, luvitetut ja vireillä olevat tuulivoimapuistohankkeet. Lisäksi teemakartalla esitetään Pohjois-Pohjanmaan rannikon linnuston päämuuttoreitti, puolustusvoimien tutkakompensaatioalue, sähkönsiirron kokonaisuus ja luonnon ydinalueita yhdistävä yleispiirteinen ekologinen yhteystarve -merkintä. Kaava-asiakirjoihin tehdään tarvittaessa teknisuontoisia tarkistuksia ja täydennyksiä ennen nähtävillepanoa.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015 sekä suunnittelu- ja osaaminen vastuualueen asiantuntijat)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),

2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Päätös

Käydyssä keskustelussa Mirka Väyrynen esitti Mika Antikan kannattamana, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntaavan valmistelu keskeytetään. Puheenjohtaja totesi, että koska asiasta on tehty kannatettu muutosesitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi kättennostoäänestyksen. Ensin käden nostivat he, jotka olivat maakuntajohtajan esityksen kannalla ja sen jälkeen he, jotka olivat Mirka Väyrysen muutosesityksen kannalla. Maakuntajohtajan esityksen puolesta äänestivät Jussi Ylitalo, Esa Aalto, Lauri Nikula, Marjut Lehtonen, Hanna Markkanen, Kaarina Kailo, Jari Nahkanen, Mikko Korkeakoski, Miika Heikkilä ja Sari Nurro. Mirka Väyrysen muutosesityksen puolesta äänestivät Mirka Väyrynen ja Mika Antikka. Äänin 10-2, maakuntajohtajan esitys pysyi voimassa.

Maakuntahallitus päätti

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma). Esityslistan liitteenä olevia asiakirjoja päätettiin täydentää aurinkovoiman rakentamista koskevan yleisen suunnittelumääräyksen osalta.
2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 12.55.

Asian esittely

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 8.8.-23.9.2022 (MKH 21.6.2022 § 97). Osalle lausunnon antajista myönnettiin jatkoaikaa, ja viimeiset palautteet saatiin vasta loppuvuodesta 2022. Palautetta saatiin yhteensä 124 osalliselta, näistä 23 jäsenkunnilta. Kaikilta viideltä naapurimaakuntaliitoilta saatiin lausunto ja muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 18 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin 36 kuntalais- ja kansalaismielipidettä, osa yhteismielipiteinä. Muuta osallispalautetta saatiin yhdeksältä paliskunnalta, 12 yhdistykseltä, yhteisöltä tai jakokunnalta sekä 21 tuulivoimatoimijalta, osalta toimijoista saatiin useampi mielipide.

Valtaosa palautteen antajista koki maakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet hyvin perustelluiksi ja tarpeellisiksi, toki vastakkaistakin palautetta saatiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemoja pidettiin yleisesti ajankohtaisina. Palautetta saatiin kaikista vaihemaakuntakaavan luonnoksessa käsitellyistä teemoista.

Maakuntahallitus käsittelee palautekoosteen ja yleisvastineen kokouksessaan 13.2.2023 ja käy asiasta lähetekeskustelun. Esityslistan liitteenä on palautekooste (lausunnot ja mielipiteet), palautteen teemakohtainen tiivistelmä ja yleisvastine sekä päivitetty etenemisaikataulu. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet ja kiinteistötunnukset on henkilötietolain nojalla poistettu vastineraportin julkisesta versiosta, samoin on poistettu palautteessa salaisiksi ilmoitetut tiedot. Maakuntahallituksella on mahdollisuus tutustua myös alkuperäiseen palautteeseen.

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue jatkaa palautteen käsittelyä ja vastineiden laatimista selvitysten, työneuvotteluiden sekä tapauskohtaisten tarkastelujen sekä vaikutusten arvioinnin kautta. Saatu palaute huomioidaan tapauskohtaisesti tarkemmissa vastineissa, jotka käsitellään maakuntahallituksessa myöhemmin. Vaihemaakuntakaava etenee maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemiseen syksyllä 2023. Toinen viranomaisneuvottelu järjestetään loppuvuodesta 2023, ja julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon touko-kesäkuussa 2024.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheen palautekooste, yleisvastine ja päivitetty etenemisaikataulu tiedoksi ja maakuntahallitus käy lähetekeskustelun jatkotyöstä.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Jenna Simula poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 12.12.

Mkh 05.06.2023 § 90

Asian esittely

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue on laatinut vastineet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa- ja kaavan valmisteluvaiheen palautteesta. Palautekohtaisen vastineen lisäksi muotoiltiin yhdeksän yleisvastinetta, joissa käsitellään kyseisen teeman kokonaisuutta laajemmin. Kokonaisuudet ovat 1 / Tuulivoima, 2 / Sähkönsiirto, 3 / Viherympäristö ja luonto, 4 / Kulttuuriympäristö, 5 / Liikenne, 6 / Energia, 7 / Muut käsitellyt teemat, 8 / Maankäytön suunnittelun periaatteita ja 9 / Tuulivoiman terveysvaikutukset. Yleisvastineet löytyvät palaute- ja vastinekoosteen alusta kohdasta ”Tiivistelmä ja yleisvastineet (1-9) saatuun palautteeseen”. Näihin on viitattu yksittäisten palautteiden vastineissa. Valmisteluvaiheen palautekooste ja niihin laaditut vastineet ovat esityslistan liitteenä.

Suomen maankäytön suunnittelujärjestelmä on hierarkkinen eli yleispiirteisempi kaavataso ohjaa tarkempaa suunnittelua. Maankäytön suunnittelu perustuu kaikilla kaavatasoilla riittäviin selvityksiin, joiden perusteella on mahdollista arvioida suunnitelman toteutumisesta johtuvat merkittävät vaikutukset ([Maankäyttö- ja rakennuslaki](#) MRL 5.2.1999/132 sekä [asetus](#) MRA 10.9.1999/895 - MRL korvautuu 1.1.2025 uudella lailla; Alueidenkäyttölaki 752/2023). Maakuntakaavakartalla osoitetaan valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä kokonaisuuksia. Kaavamerkintätyyppejä on kolmenlaisia: kehittämisperiaate-, osa-alueen erityisominaisuuksia kuvaavat sekä aluevaraus-, viiva- ja kohdemerkinnät. Näistä kaksi ensimmäistä voivat olla päällekkäisiä muiden merkintöjen kanssa. Näiden lisäksi laaditaan yleisiä kaavamääräyksiä, jotka velvoittavat ja ohjaavat kaikkea tarkempaa suunnittelua maakunnan alueella. Kuntakaavaratkaisu voi tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla perustellen erota maakuntakaavaratkaisusta, muttei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa eikä vaikeuttaa sen toteutumista. Vaihemaa- ja kaavoituksessa lainvoimaisissa maakuntakaavoissa esitetyt kaavamerkinnät pysyvät edelleen voimassa, jollei niihin ole esitetty muutoksia kyseisessä kaavassa.

Maakuntakaava on yleispiirteisin maankäytön suunnittelun taso, joten selvityksetkin ovat yleispiirteisempiä ja maakunnan laajuisia. Kaavakartalla osoitetaan tuulivoimalle soveltuvat seudullisesti merkittävät alueet (tv-alueet) alueen erityisominaisuusmerkinnällä, joka mahdollistaa päällekkäiset maankäytön muodot. Nykyisen lainsäädännön mukaan (MRL) tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää kunnan laatimaa yleiskaavaa, jossa tutkitaan toteuttamisesta aiheutuvat vaikutukset voimalakohtaisten sijaintien ja voimalatyypin pohjalta, ja laaditaan havainnekuvia tuulivoimaloista maisemassa. Seudullisesti merkittävien, laajempien tuulivoima-alueiden toteutuminen edellyttää, että alue on merkitty maakuntakaavaan tv-aluemerkinnällä. Kuntakaava voi edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen ilman voimassa olevaa maakuntakaavamerkintää, mutta kunnanvaltuuston hyväksyntäkäsittely joutuu odottamaan maakuntakaavan hyväksymistä maakuntavaltuustossa. Maankäyttö- ja rakennuslain pykälää 44 (MRL 44 §) eli yleiskaavan käyttämistä rakennuslupan edellytyksenä ei sovelleta energiahankkeisiin. Tuulivoiman osalta lakiin on laadittu erillinen luku 10, joka sisältää tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset (77 a § Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakennuslupan perusteella).

Pohjois-Pohjanmaalla on käynnissä paljon potentiaalisia tuulivoima-alueita koskevaa selvitystyötä. Eteneminen energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen kuulemiseen edellyttää tarkkaa tapauskohtaista läpikäyntiä, käynnissä olevien selvitysten valmistumista sekä viranomais- ja työneuvotteluita. Neuvotteluita on käyty runsaasti jo TUULI-hankkeen aikana, ja on jo sovittu pidettäväksi vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen aikana (mm. kunnat, kantaverkkoyhtiö Fingrid, tuulivoimatoimijat, paliskunnat / poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu, muut sidosryhmät, kuten Traficom ja Väylävirasto etenkin merialueilla). Ehdotusvaiheen valmistelun kanssa saman aikaisesti on käynnissä lukuisia YVA-menettelyitä ja tuulivoimapuistojen kuntakaavoitusta, joiden viranomaisyhteistyöhön maakuntaliitto osallistuu (neuvottelut ja lausunnot), ja ne huomioidaan ehdotusvaiheessa. Käynnissä olevissa hankkeissa edellytetään aina myös uusimpien maakuntatason selvitysten käyttämistä suunnittelun tausta-aineistona. Yhteistyöneuvotteluja on käyty myös naapurimaakuntaliittojen ja muiden maakuntien kanssa.

Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli Pohjois-Pohjanmaalla lainvoimaisten (1. ja 3. vaihemaakuntakaava) maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Näiden maakuntakaavojen perusteella rakentuneet tuulivoimalat ovat toistaiseksi kokonaiskorkeudeltaan alle 250-metrisiä. Tällä hetkellä tarkemmassa suunnittelussa tutkitaan maa-alueilla maksimissaan 350-metrisiä tuulivoimaloita, merialueilla selvittelyn alla on 390-metrisiä voimaloita. Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa tunnistettiin maakunnan tuulivoimapotentiaaliset alueet (vähintään 7 km²) joille voisi sijoittaa seitsemän (7) tai enemmän voimaloita. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa seudullisuuden raja on vähintään seitsemän voimalaa. Tuulivoiman seudullisesti merkittävän tv-alueen määrittelyä tutkitaan edelleen, etenkin tuulivoiman ohjauksen näkökulmasta. Vaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden

seudullisuuden rajan määrittelyssä ei ole eikä tulla liittämään nimellistehoon liittyviä määritelmiä. Seudullisen mittaluokan tuulivoima-alueen raja on laskemassa useassa maakunnassa aiempaa pienemmäksi, näin myös Pohjois-Pohjanmaalla.

Sosiaaliseen hyväksyttävyyteen kohdistuva ristiriita tuulivoimapuistojen alueiden ja sähkönsiirtolinjojen alle jäävien maa-alueiden korvauksista lunastuslain puitteissa ([Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29.7.1977/603](#) ja [Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi 29.3.2019/468](#)) sekä haittavaikutukset taajamien laajentumiselle, asutukselle ja maisemakuvalle on tiedostettu, ja edunvalvontaa tehdään käytäntöjen muuttamiseksi. Maakuntaliitot ovat toimittaneet helmikuussa 2023 yhteisen kannanoton sähkönsiirtolinjojen vaikutuksista maa- ja metsätalous-, oikeus-, ympäristö-, työ- ja elinkeinoministeriöille sekä ministereille ja heidän eritysavustajilleen. Maakuntakaavaprosessissa ei kuitenkaan voida ottaa kantaa lunastuslain mukaisiin menettelyihin. Sähkönsiirtolinjojen vaihtoehtoiset reitit tarkastellaan tuulivoimahankkeiden tai voimalinjahankkeiden erillisissä YVA-menettelyissä, joissa suunnittelu etenee lakisääteisen prosessin kautta ([Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 5.5.2017/252](#)). Menettelyn päätteeksi yhteysviranomaisena toimiva ELY-keskus (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Suomi) antaa perustellun päätelmän, jonka mukaan sähkölinjojen jatkosuunnittelu etenee. Vaihemaakuntakaavaluonnokseen on esitetty merkinnällä ”pääsähköjohdon yhteystarve” yksi mahdollinen reittivaihtoehto, jota tarkastellaan YVA-menettelyssä. Yhteystarvemerkintä ei täten osoita pääsähköjohdon sijaintia. Maakuntakaavaa tarkennetaan voimjohtohankkeiden suunnittelun edetessä. Voimalinjahankkeiden YVA-menettelyn etenemistä voi seurata kyseisen hankkeen osalta [ympäristöhallinnon sivulla](#).

Vety tarjoaa vaihtoehdon energian varastointiin, ja täten mahdollistaa kausivaihtelevan tuuli- ja aurinkovoiman lisäämisen energijärjestelmään. Vetytalouden potentiaalia hyödyntämällä voidaan vähentää merkittävästi sähkönsiirron aiheuttamia muutoksia ympäristöön, sillä vetyputkisto toimii energiavarastona ja energian siirtäjänä huomattavasti pienemmällä maapinta-alalla kuin sähkön kantaverkko ([Väliraportti: Energian siirtoverkot vetytalouden ja puhtaan energijärjestelmän mahdollistajina](#), Fingrid ja Gasgrid 3/2022). Pohjois-Pohjanmaan liiton [EMMI-hankkeen](#) työpaketti 1 ”Uusiutuvan energiantuotannon ja siihen kytkeytyvän vihreän vetytalouden mahdollisuudet ja maankäytön reunaehdot Pohjois-Pohjanmaalla” on valmistunut (maakuntahallitus 14.3.2023 § 58). EMMI-hanke aloitti maakunnallisen keskustelun maankäytöllisistä reunaehdoista uusiutuvan energian kokonaisuudesta ja vetytaloudesta kuntien ja eri sidosryhmien kesken. Työpaketti 1:n raportti ottaa kantaa myös aurinkoenergian maankäytön suunnittelun yleisiin reunaehtoihin ohjeistukseksi kuntakaavoittajille. Aurinkoenergian ympäristövaikutukset ovat erilaiset kuin tuulivoimalla, koska sen vaatimat pinta-alat ovat pienempiä, ja rakenteet huomattavasti matalampia, joten sähkönsiirto on erityinen kynnyskysymys suuremman kokoluokan hankkeille. Ympäristöministeriö valmistelee ohjeistusta aurinkovoimalle ([Aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja](#)

TUULI-hankkeessa laadittiin useita selvityksiä vireillä olevaan vaihemaakuntakaavatyöhön kaavaratkaisuja taustoittamaan ja vaikutusten arvioinnin tueksi: sijainninohjausmalli (SOM) kohdekortteineen, visiotyöraportti, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys ja lajikohtaiset kartat, susireviiriselvitys, maakotkaselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. Viimeisenä merkittävänä selvityksenä on valmistunut (maakuntahallitus 8.5.2023 § 73) maisemaselvitys, joka oli TUULI-hankkeen viimeinen selvitys. Maisemaselvityksessä laadittiin maakunnalliset maisemarakenne-, maisemakuva ja näkyvyysanalyysikartat sekä jokaisesta seudullisesti merkittävistä tuulivoimapotentiaalisista alueista kohdekortti, joissa esitetään myös

kohdekohtaisia maisemavaikutusten lievennystoimenpiteitä tarkempaa maankäytön suunnittelua varten. Selvitykset löytyvät [TUULI-hankkeen nettisivuilta](#), samoin kuin hankkeesta tehty tarinakartta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto selvittää tuulivoimaloiden alueiden vaikutukset Natura-alueisiin ([Ympäristöministeriön asetus Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden luettelosta 345/2015](#)) erillishankkeessa ehdotusvaiheen aikana. Arvioinnin kohteena ovat kaikki Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueet maalla ja merellä (SPA ja SAC). Lisäksi tarkastellaan TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä esille nostettujen Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Luonnonsuojelulain ([LSL 20.12.1996/1096](#), Luku 10) mukainen Natura-selvitys laaditaan erikseen tarkemman suunnittelun yhteydessä. Uusi luonnonsuojelulaki ([LSL 9/2023](#), Naturaa käsitellään luvussa 5) hyväksyttiin 5.1.2023, ja se astuu voimaan 1.6.2023. Laki ottaa kattavasti kantaa luonnon monimuotoisuuden kysymyksiin. Luonnonsuojelulaki sitoo kaikkea maankäytön suunnittelua ja toteutusta Suomessa. Maakuntakaavaan on tarpeetonta kirjata luonnonsuojelulain kanssa päällekkäisiä merkintöjen selityksiä tai määräyksiä.

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa ei-seudullisia tuulivoimapuistoja. Maakuntakaavan tuulivoimaa koskevat yleismääräykset ohjaavat kuitenkin myös seudullista pienempien tuulivoima-alueiden suunnittelua. Yksi merkittävistä tuulivoima-alueiden sijoittumiseen liittyvistä tekijöistä kohdistuu yhteisvaikutuksiin muiden seudullisten ja ei-seudullisten tuulivoimapuistojen kanssa. Ei-seudullinen tuulivoimapuisto voi sijaintinsa perusteella lisätä yhteisvaikutuksia merkittävästi. Esimerkiksi kuuden voimalan sijoittuminen toteutuneen tai luvitetun tuulivoima-alueen viereen tai läheisyyteen on maakuntakaavan ohjausvaikutusten näkökulmasta seudullisesti merkittävä kokonaisuus. Yhteisvaikutuksia merkittävästi lisäävän tuulivoimarakentaminen on sijoitettava maakuntakaavassa seudullisesti merkittävälle tv-alueelle.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tavoitteena on osoittaa maakunnan tuulivoimarakentamista alueille, joissa tuulivoiman toteutumisen vaikutukset eivät muodostu merkittäviksi. Tuulivoimaa merkittävästi rajaavia toimintoja ovat puolustusvoimien valvontajärjestelmiin kohdistuvat vaikutukset, joiden suhteen ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa tuulivoimarakentamisen mahdollistavia muutoksia, ja osassa kuntia lomarakennusten sijoittuminen laajalle alalle. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa ei tulla osoittamaan seudullisesti merkittäviä tuulivoima-alueita, jotka ovat saaneet maakuntakaavaprosessin aikana kielteisen lausunnon puolustusvoimilta. Mikäli tulevaisuudessa tuulivoima-alueiden sijoittuminen tällä hetkellä ilmavalvonnan osalta kriittisille alueille mahdollistuu, esimerkiksi teknologian kehittymisen ja mahdollisten kompensatioalueiden perusteella, käsitellään mahdolliset uudet tuulivoima-alueet uudessa maakuntakaavaprosessissa TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa tunnistettujen alueiden pohjalta. Ehdotukseen ei myöskään nosteta erillisellä tv-reservialuumerkinnällä seudullisesti merkittäviä tuulivoima-alueita, jotka ovat muista syistä tämänhetkisten selvitysten mukaan mahdottomia toteuttaa.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa jatketaan tv-alueiden rajausten tapauskohtaista tarkastelua valmisteluvaiheessa saadun palautteen, valmistuneiden maakunnallisten selvitysten, työneuvotteluiden ja vaikutusten arvioinnin kautta. Myös erillisten tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyn aikana saatuja selvityksiä ja vaikutusten arviointia hyödynnetään. Selvitykset tuovat taustatietoa maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueiden yhteisvaikutusten arviointiin. Ehdotusvaiheessa tarkastellaan uusien selvitysten kautta kaikkia luonnoksessa osoitettuja tv-alueita sekä TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin (SOM) perusteella ehkä-alueiksi luokiteltuja alueita, joita ei ole nostettu maakuntakaavakartalle luonnosvaiheessa. Ehdotusvaiheessa jokaisesta vaihemaakuntakaavakartalla esitettävästä tv-alueesta laaditaan yksityiskohtainen kohdekuvaus/kohdekortti, jossa avataan vaikutusten arviointia ja yhteisvaikutuksia laadittujen selvitysten kautta ja esitetään tv-alueen suunniteltu sähkönsiirto silloisen hanketilanteen perusteella.

Seudullisesti merkittävää uutta tuulivoimarakentamista ei osoiteta energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa linnuston päämuuttoreitin alueelle. Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan tarkemmassa suunnittelussa harkita pienimuotoisempaa tuulivoimarakentamista tai uusiutuvan energian eri muotoja yhdisteleviä ratkaisuja myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja. Linnuston päämuuttoreitillä sijaitsevien tuulivoimapuistojen saavuttaessa käyttöikänsä lopun, alueiden uudelleen rakentamista käsitellään voimassa olevan yleiskaavan, sen mahdollisen muutostarpeen ja sen hetkisen luvitusmenettelyn kautta.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa tarkistetaan alueen erityisominaisuutta kuvaavan merkinnän ”Tuulivoimaloiden alue” (tv-x) selitystä. Yleismääräystä ”Tuulivoimaloiden rakentaminen” tarkistetaan siten, että yleismääräyksessä huomioidaan kaikki laaditut uudet selvitykset, jotta ne ohjaavat tarkempaa tuulivoimasuunnittelua. Samoin tarkastellaan luonnoksessa käytettyjen maatuulivoima-alueiden kaavamerkintöjen (tv-1- ja tv-3) eriyttämisen tarpeellisuutta sekä merkintöjen sisältöä ja kaavamääräyksiä.

Kaava-asiakirjoihin tehdään tarvittavat tarkistukset koskien pohjavesialueita ja perinnebiotooppeja, ja uusin selvitystieto viedään kaavaehdotukseen. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain ([YSL, 527/2014](#)) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan ELY-keskuksen uudelleen luokittelemat pohjavesialueet (1-, 2-luokat, lisämerkintä E, poikkileikkausajankohta 31.3.2022).

Museoviraston käynnissä olevassa hankkeessa määritellään manner-Suomen merkittävimmät arkeologiset kohteet. VARK-hanke ([Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet](#)) valmistuu

museoviraston nettisivujen mukaan vuonna 2023. Pohjois-Pohjanmaan liitto antoi lausunnon kuulemisvaiheessa 13.4.2023. VARK-aineisto liitetään mukaan julkiseen ehdotusvaiheeseen, mikäli kohdekokonaisuus valmistuu ennen sitä.

Seudullisesti merkittävän ampumarata-alueen tilanne selvitetään Oulujokilaakson osalta (jää kesken 2. vaihemaakuntakaavassa). Nykyisin ampumarata sijaitsee Muhoksella pohjavesialueella ja Utajärvellä asutuksen lähellä, joten niitä ei voi kehittää seudullisesti merkittäviksi kokonaisuuksiksi. Mahdollinen melualueselvitys tarpeen, mikäli sopiva uusi alue löytyy.

Aikaisemmissa vaihemaakuntakaavoissa käsiteltyjen teemojen osalta pidetään tarvittaessa työneuvotteluita kyseisten kuntien kanssa, ja selvitysten riittäessä kaavamerkinnot voidaan lisätä Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheeseen.

Valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen laaditut tarkemmat vastineet käsitellään maakuntahallituksessa 5.6.2023. Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue jatkaa työtä luonnosvaiheen palautteen tarkemman tarkastelun sekä käynnissä olevien ja jo laadittujen selvitysten, viranomaisyhteistyön ja työneuvotteluiden kautta. Myös erillisten tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyn aikana saatuja selvityksiä ja vaikutusten arviointia hyödynnetään. Ehdotusvaiheessa täydennetään kaavamerkintöjen ja kaavamääräysten sisältöä tarkentuneen tiedon perusteella. Vaihemaakuntakaavan suunnittelua jatketaan yhteisvaikutusten arvioinnin kautta ehdotusvaiheen kaavakartan ja muiden asiakirjojen laatimiseen. Tavoiteaikataulun mukaan vaihemaakuntakaava etenee maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemiseen syksyllä 2023. Toinen viranomaisneuvottelu järjestetään loppuvuodesta 2023, ja julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon vuoden 2024 aikana.

Maakuntavaltuuston 29.5.2023 kokouksen jälkeen pidettiin infotilaisuus, jonka teemana oli ”Energiamurros ja maankäytön suunnittelu Pohjois-Pohjanmaalla”. Tilaisuudessa valtuutetut linjasivat maakunnan strategista tulevaisuuskuva.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan muutettu esitys

Merkitään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheen valmisteluvaiheeseen palautteeseen laaditut vastineet ja päivitetty etenemisaikataulu tiedoksi, ja maakuntahallitus käy lähetekeskustelun jatkotyöstä. Hyväksytään vastineet ehdotusvaiheen suunnittelutyön periaatteiksi.

Vastineet ja maakuntahallituksen pöytäkirjaote toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamosta

sähköpostitse tiedoksi kaikille lausuntopyyntöön saaneille ja mielipiteen antajille, joiden sähköpostiosoite on toimitettu kirjaamoon tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan muutetun esityksen mukaisesti.

Kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn aikana klo 12.24.

Kokous jatkui klo 13.15 ja todettiin, että paikalla oli 10 maakuntahallituksen jäsentä.

Mkh 14.11.2023 § 164

Asian esittely

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue on työstänyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan aineistoja edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaista (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemista.

Maakuntahallitukselle esitellään kokouksessa seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden suunnitteluratkaisujen periaatteet esimerkkitapausten kautta ja sähkönsiirron tilannekatsaus. Viranomaiskuulemisaineisto tulee maakuntahallituksen käsittelyyn 19.12.2023, ja nähtäville asettamisen tavoiteaika on tammi-helmikuussa 2024.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus merkitsi asian tiedoksi.

Jari Nahkanen poistui kokouksesta tämän asiakohdan aikana klo 12.29.

Mkh 19.12.2023 § 178

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (maankäyttö- ja rakennusasetus MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierrokseen. Lainsäädännön mukaan maakuntakaavaehdotuksesta on ennen nähtäville asettamista pyydettävä lausunto: 1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta; 2) niiltä kunnilta, joita asia koskee; 3) kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitolta; 4) tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä; 5) niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee. Tämä kuulemiskierros ei ole julkinen, joten lausunnot pyydetään ainoastaan niiltä tahoilta, jotka sisältyvät asetuksen kirjaukseen. Saatuihin lausuntoihin laaditaan vastineet, jotka käsitellään maakuntahallituksessa. Mahdollisiin saapuviin mielipiteisiin kaava-aineistosta ei anneta vastineita.

Vaihemaakuntakaavakartalla esitetään seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet (maatuulivoima tv-1 ja merituulivoima tv-2), sähkönsiirron ratkaisut, liikennejärjestelmää koskevat muutokset, pohjavesialueiden päivitykset (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päivitysinventointi), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitykset (VAMA 2021, Valtioneuvoston päätös 18.11.2023, ympäristöministeriö), perinnebiotooppikohteiden päivitykset (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus, 2019-2023), kaasuputken yhteystarve kehittämisperiaatemerkinnällä sekä teollisuus- ja varastoalueita (t-1 seudullisesti merkittävän biojalostamojen alue; t-2 seudullisesti merkittävän uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alue). Maakuntakaavamääräyksiä annetaan tuulivoimaloiden ja aurinkovoimaloiden rakentamisen yleismääräysten lisäksi rakentamisrajoituksesta ja energiateollisuuteen liittyen vaara-alueen sisältävistä erityistoiminnoista.

Tuulivoimaa koskevat merkinnät ovat tarkentuneet merkittävästi ehdotusvaiheessa, kun yhteisvaikutusten arvioinnissa on ollut käytössä laadullisia selvityksiä ja tarkempaa hankekohtaista selvitystietoa. Tuulivoiman ja energiansiirron teemakartalla esitetään viranomaisehdotusvaiheen kokonaisuus Pohjois-Pohjanmaan ja maakuntarajan läheisyydessä olevien naapurimaakuntien tuulivoima-alueiden osalta (kaavaselostuksen LIITE 1). Seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden kohdekuvauksissa on avattu ehdotusvaiheen kaavaratkaisuun vaikuttaneita kokonaisuuksia (LIITE 2). Kohdekuvauskokonaisuudessa on myös Pohjois-Pohjanmaan kuntakohtainen kooste tv-alueista.

Tämän viranomaislausuntokierroksen jälkeen valmistuvat vielä EMMI-hankkeen (*Energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla*) jälkimmäinen, ilmastovaikutusten arviointia

koskeva työpaketti (2/2024) sekä Natura-alueiden suojeluperusteena olevien lajien tarkastelu suhteessa vaihemaakuntakaavan tv-alueisiin ja suojelualueiden ekologisen verkoston selvitys (4/2024). Naturatarkastelun tulokset ja valtakunnallisista selvityksistä etenkin merialueilla käynnissä olevat sensitiivisten lajien tarkastelut vaikuttavat julkisen ehdotusvaiheen suunnitteluratkaisuihin. Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK) tuodaan maakuntakaavakartalle valtioneuvoston hyväksyttyä kohdeluettelon.

Julkiseen ehdotusvaiheeseen (MRL 65 §) edetään loppuvuodesta 2024, ja tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2024.

Vaihemaakuntakaavatyön ohella käynnissä on Pohjois-Pohjanmaan aluerakenne 2050 valmistelutyö, joka lähtee kuntakommenteille tammikuussa 2024.

Viranomaislausuntovaiheen (MRA 13 §) kaavaehdotusaineisto liitetään energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan nettisivuille. Lausuntoaineisto koostuu seuraavista asiakirjoista:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Vaihemaakuntakaavakartta 1:300 000
- Vaihemaakuntakaavan merkinnät ja määräykset
- Vaihemaakuntakaavan selostus liitteineen

LIITE 1: Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto 1:300 000 (erillisliite);

LIITE 2: Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, tv-1 ja tv-2 (erillisliite);

LIITE 3: Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan pohjavesialueet;

LIITE 4: Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan perinnebiotoopit).

- Kaavayhdistelmä (ei juridinen asiakirja): Lainvoimaiset maakuntakaavat ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaislausuntoehdotus 1:300 000

Maakuntahallituksen esityslistan liitteenä on viranomaislausuntovaiheen vaihemaakuntakaava-aineisto pois lukien kaavaselostuksen LIITE 3 ja maakuntakaavojen kaavayhdistelmä.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen ehdotusaineiston (kaavaehdotuskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus liitteineen, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),
2. pyytää lausunnot asiaan kuuluvilta viranomaistahoilta ja
3. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastuualueen tekemään lausuntokierrokselle lähteviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Päätös

Maakuntahallitus päätti

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen ehdotusaineiston (kaavaehdotuskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus liitteineen, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),
2. pyytää lausunnot asiaan kuuluvilta viranomaistahoilta ja
3. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastualueen tekemään lausuntokierrokselle lähteviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Maakuntahallituksen jäsen Jari Nahkanen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 11.55.

Mkh 06.05.2024 § 85

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomais ehdotusvaiheen lausuntokierros järjestettiin 10.1.-23.2.2024 (MKH 19.12.2023 § 178). Osalle lausunnon antajista myönnettiin pyynnöstä jatkoaikaa, ja viimeiset lausunnot saatiin maaliskuun puolivälissä. Palautetta saatiin yhteensä 55 viranomaistaholta, näistä 27 jäsenkunnilta. Kaikilta viideltä naapurimaakuntaliitoilta saatiin lausunto, naapurimaakuntien ELY-keskuksista lausunnon antoi neljä kuudesta. Ministeriöistä lausunnot saatiin ympäristöministeriöltä, sisäministeriöltä (Rajavartiolaitos) ja puolustusministeriöltä (Pääesikunnan logistiikkaosasto). Kantaverkkoyhtiö Fingrid ei antanut lausuntoa, mutta useita työneuvotteluita on pidetty vaihemaakuntakaavan sisällöstä. Alueverkkoyhtiöiltä saatiin lausunnot Carunalta ja Elenialta. Muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 16 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin palautetta myös viranomaiskuulemiseen sisältymättömiltä tahoilta, kuten tuulivoimatoimijoilta ja kansalaisilta. Näihin ei anneta vastineita, mutta palautteeseen perehdytään suunnittelun edetessä.

Lausuntojen antajat kokivat vaihemaakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet edelleen hyvin ajankohtaisiksi ja tarpeellisiksi, ja laadittuja selvityksiä pidettiin kattavina. Pohjois-Pohjanmaan liitossa laadittujen maakunnallisten selvitysten todettiin olevan jopa

tulevaisuutta ennakoivia, harmillisena pidettiin Naturakokonaisuuden selvityksen valmistumista vasta kuulemiskierroksen jälkeen. Jäsenkuntien lausunnoista heijastuu huoli kuntatalouden tilasta. Maakuntakaava laaditaan kuitenkin maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n (MRL 5.2.1999/132) sisältövaatimusten mukaisesti siten, että sovitetaan yhteen keskenään hyvinkin ristiriitaisia kokonaisuuksia laadittujen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella. Kuntatalousvaikutukset eivät sisälly maakuntakaavan sisältövaatimuksiin, joissa korostetaan maakunnan tarkoituksenmukaista alue- ja yhdyskuntarakennetta, alueiden käytön ekologista kestävyyttä, ympäristön ja talouden kannalta kestäviä liikenne- ja teknisen huollon järjestelyitä, vesi- ja maanavesvarojen kestävää käyttöä, maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimista sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyttä. Viranomais ehdotusvaiheessa on otettu huomioon laaditut maakunnalliset selvitykset ja hankkeiden yhteisvaikutukset, minkä perusteella tv-alueiden rajauksia on tutkittu. Lisäksi lainsäädäntö määrittää kansallisen turvallisuuden huomioimisen alueidenkäytössä erityiseksi reunaehdoksi (MRL 4 a §): ”Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.”

Tämän vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan seudullisesti merkittävän tuulivoiman mahdollistava tv-merkintä on alueen erityisominaisuutta kuvaava eli käytännössä tarkemman suunnittelun mahdollistava merkintä, ei tarkka aluerajaus. Kuntakaavoituksessa tuulivoimaloiden alue täsmentyy tarkempien, voimalakohtaisten selvitysten perusteella (mm. melu- ja välkemallinnukset, havainnekuvat). Vaikutusten arviointia laadittaessa erillisessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) yhtenä vaihtoehtona tutkitaan maakuntakaavan mukainen tv-alue, jota verrataan muihin vaihtoehtoihin, jolloin saadaan tarkempaa tietoa toteuttamisen vaikutuksista. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa laaditut selvitykset kuten maisemaselvitys, maakotkaselvitys ja keväällä valmistuva Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys ja näissä selvityksissä annetut ohjeistukset on huomioitava tuulivoimayleiskaavoja laadittaessa.

Lausuntopalautteessa saatiin esityksiä mm. tuulivoiman ja aurinkovoiman yleismääräysten, sähkönsiirron ja merituulivoiman merkintöjen selityksen tarkentamisesta, uusiutuvan energian kokonaisuudesta (kaasuputken yhteystarpeen yleispiirteistäminen ja jatkaminen sisämaahan, t-2 -merkinnän perusteiden pohtiminen), ekologisen yhteystarpeen merkitsemisestä kaavakartalle (viranomais ehdotusvaiheessa esitettiin selostuksen liitekartalla) ja liikennejärjestelmän tarkennuksista. Lapin ja Kainuun maakuntakaavoissa on esitetty pääradan yhteystarve välillä Kontionmäki-Kemijärvi, ja sitä pyydetään merkitsemään myös tähän vaihemaakuntakaavaan. Sähkönsiirtokokonaisuus nousi esille jokaisessa lausunnossa. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus nosti esille myös kantaverkon liityntäpisteiden vaikutusten arvioinnin puutteet, tällä hetkellä Fingrid

tutkii sähköasemien sijainnin pistemäisesti ja lähinnä teknis-taloudellisesti, liityntäjohtojen vaikutusten arviointi jää hanketoimijoiden ja kuntakaavoituksen vastuulle. Seudullisesti merkittävän tuulivoiman osalta saatiin esityksiä tv-alueiden poistamisesta (poronhoito, luonnon monimuotoisuus, viherysteystarpeet, maisema) ja niiden lisäämisestä tai laajentamisesta (kunnat, tuulivoimayhdistys). Käytännössä kaikkien hankealueiden merkitseminen kaavakartalle on mahdotonta, sillä tuulivoimatoimijoiden tutkimat tuulivoima-alueet ovat huomattavan laajoja, ja toteutuvat hankekohtaisten selvitysten ja vaikutusten arvioinnin jälkeen yleensä huomattavasti pienempinä kokonaisuuksina kuin alkuperäinen hankealue.

Valmistunut EMMI-hankkeen työpaketti 2 esiteltiin maakuntahallitukselle 15.4.2024. Yleispiirteinen Natura-alueita koskeva selvitys, jossa tarkastellaan Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa esitellään 10.6.2024 maakuntahallituksessa. Nyt laadittavana oleva maakuntakaavan Natura-alueita koskeva selvitys ei poista yksittäisten hankkeiden Natura-arviointivelvollisuutta. Ekologiset yhteydet on huomioitava kaavoituksen jokaisella tasolla, maakuntakaavassa, yleiskaavassa ja asemakaavassa. Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys lähetetään sen valmistumisen jälkeen tutustuttavaksi ja kommentoitavaksi asiaa käsitteleville viranomaisille. Kommentointi ajoitetaan tapahtuvaksi ennen Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavunkaavan toista viranomaisneuvottelua 17.6.2024.

Viranomaislausuntokierroksen tavoitteena oli saada palaute selvityksiin ja vaikutusten arviointiin perustuvasta kokonaisuudesta, jotta suunnittelussa päästään eteenpäin. Maakuntakaavatiimi jatkaa palautteen ja viimeisten selvitysten sisällön vaikutusten käsittelyä julkisen ehdotusvaiheen kaavaratkaisuun työneuvotteluiden sekä tapauskohtaisten tarkastelujen ja vaikutusten arvioinnin kautta. Kesäkuussa maakuntavaltuustossa pidetään tilannekatsaus vaihekaavunkaavasta ja maakuntahallituksessa linjataan julkisen ehdotusvaiheen suunnitteluratkaisuja. Tavoitteena on saada lopullinen kaavaehdotus maakuntahallituksen käsittelyyn ja sitä kautta julkisesti nähtäville elokuussa.

Viranomaisehdotusvaiheen lausuntokooste ja palautteeseen laaditut vastineet ovat maakuntahallituksen esityslistan liitteenä, samoin palautteen mukaisesti päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Vastinekoosteen alussa on tiivistelmä ja yleisvastine sivuilla 4-11, muutoin vastineet on kirjoitettu kyseisen lausunnon viereen. Pidetyt viranomais- ja kuntatyöneuvottelut on kirjattu vastineisiin.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen palautteen,
2. hyväksyä siihen annetut vastineet ja
3. valtuuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastualueen viimeistelemään vastineasiakirjan.

Päätös

Maakuntahallitus päätti

1. merkitä tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen palautteen,
2. hyväksyä siihen annetut vastineet ja
3. valtuuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastualueen viimeistelemään vastineasiakirjan.

Maakuntahallituksen jäsen Juha Pylväs saapui kokoukseen tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 9.37.

Mkh 10.06.2024 § 108

Asian esittely

Maakuntahallituksen esittämillä täydennyksillä viimeistelty viranomais ehdotusvaiheen lausunto-kooste ja vastineet toimitettiin lausunnon antaneille ja lausuntopyynnön saaneille tahoille 16.5.2024 sähköpostitse Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamosta, ja asiakirja liitettiin vaihemaaakuntakaavan julkisille verkkosivuille.

Suunnittelun ja osaamisen vastualue on jatkanut julkisen ehdotusvaiheen valmistelua saadun palautteen ja työneuvotteluiden kautta. Selvitys Natura 2000 -verkostoon kohdistuvien riskien tunnistamisesta on saatu valmiiksi, ja se esitellään maakuntahallitukselle erillisessä pykälässä. Seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden tutkimista on jatkettu näiden pohjalta. Maakuntahallituk-

selle esitellään alustavia kaavaratkaisujen periaatteita kokouksessa jatkovalmistelun pohjaksi. Lisäksi käydään keskustelua muista maakuntahallituksen ohjausta edellyttävistä kokonaisuuksista (mm. seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen koko, kaasuputken yhteystarve -kehittämisperiaattemerkintä, ekologinen yhteystarve ja tuulivoimarakentaminen, Koillisradan yhteystarve).

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus käy lähetekeskustelun kaavaratkaisun periaatteista ja ohjeistaa jatkosuunnittelua.

Päätös

Maakuntahallitus kävi lähetekeskustelun kaavaratkaisun periaatteista ja ohjeisti jatkosuunnittelua.

MYR:n puheenjohtaja Matti Heikkilä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14.22 sekä maakuntahallituksen jäsenet Marjut Lehtonen ja Jari Männikkö klo 14.30.

Mkh 17.09.2024 § 145

Selostus asiasta

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt ehdotusvaiheen julkiseen kuulemiseen (MRL 65 §, MRA 12 §). Kaava-alueen kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava maakunnan liitolle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Kaavaehdotusta esitellään verkkotilaisuudessa to 3.10.2024 klo 17-18:30. Linkki tilaisuuteen tulee liiton verkkosivulle, ja esittely tallennetaan. Lisäksi järjestetään kolme kaavakahvilaa, joissa kaavaa valmistelleet asiantuntijat ovat tavattavissa ja vastaavat kysymyksiin (ma 30.9. Haapavesi, ti 8.10. Pudasjärvi ja Oulu).

Maakuntahallitukselle järjestettiin iltakoulu vaihemaakuntakaavasta torstaina 8.8.2024. Tuolloin käytiin läpi:

- kaavaratkaisun periaatteet,
- Naturen riskiarvioinnin ja ekologisen verkoston vaikutukset kaavaratkaisuun,
- seudullisesti merkittävän tuulivoiman kokoluokka (säilytetään 10 tai useampia tuulivoimaloita),
- tuulivoimarakentamisen yleismääräyksen tarkentuminen,
- tuulivoiman kokonaistarkastelu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa,
- kaasuputken yhteystarvemerkinän yleispiirteistäminen,
- liikennejärjestelmän tieverkkoa koskevat tarkistukset,
- seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden rajausmuutokset viranomaisehdotuksen jälkeen käytiin läpi aluekohtaisesti: maa-alueilla (tv-1) 35 aluetta pysyy ennallaan, 10 aluetta laajenee, kuusi supistuu ja kuusi poistuu; merialueilla (tv-2) yksi alue supistuu, ja
- vaihemaakuntakaavan eteneminen.

Maakuntahallituksen iltakoulussa käytiin lisäksi läpi kansainvälisen kuulemisen periaatteet ja menettely. Tässä vaihekaavassa kuuleminen järjestetään samaan aikaan ehdotusvaiheen kuulemisen kanssa, mutta kuitenkin hallinnollisesti erillisenä menettelynä. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimittaa pyynnön kansainvälisen kuulemismenettelyn käynnistämisestä ja lopullisen kaava-aineiston tarvittavine käänöksineen virallisella kirjeellä Suomen ympäristökeskukseen (SYKE), joka valmistelee ja lähettää englanninkielisen notifikaatiokirjeen Ruotsille. Suomen ympäristökeskus lähettää Ruotsilta saamansa vastauksen ja mahdollisen palautteen Pohjois-Pohjanmaan liitolle mahdollisimman pian ne vastaanotettuaan.

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue on jatkanut julkisen ehdotusvaiheen kaava-asiakirjojen viimeistelyä, ehdotusaineisto on esityslistan liitteinä. Ehdotusvaiheen (MRL 65 §, MRA 12 §) kaava-aineisto liitetään energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan nettisivuille, ja jäsenkuntien kirjaamoihin toimitetaan tiedote ennen kuulemistä.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaihe koostuu seuraavista asiakirjoista (kaikissa päiväys 9.9.2024):

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Vaihemaakuntakaavakartat 1 A ja 1 B (1:300 000)

- Kaavakartta 1 A: Uudet kaavamerkinnät
- Kaavakartta 1 B: Kumottavat kaavamerkinnät

Vaihemaakuntakaavan merkinnät ja määräykset (Tuulivoimarakentamisen yleismääräys sisältää viittauksen kohdekuvauksiin, ks. LIITE 2)

Vaihemaakuntakaavan selostus liitteineen (liitteet 3 ja 4 selostuksen lopussa)

LIITE 1 Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto (1:300 000, erillisliite)

LIITE 2 Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset maa- ja merialueilla (erillisliite)

LIITE 3 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan pohjavesialueet, luokat 1, 2, 1E, 2E ja E

LIITE 4 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat perinnebiotoopit

LIITE 5 Lainvoimaiset maakuntakaavat ja vaihemaakuntakaavaehdotus (epävirallinen kaavayhdistelmä 1:300 000, erillisliite)

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa kaavaehdotuksen MRL 65 § ja MRA 12 § mukaisesti julkisesti nähtäville,
2. valtuuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueen tekemään kaava-aineistoon teknisluontoisia korjauksia ja
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Paula Himanen esitti keskustelun aikana, että Nuunajärven tuulivoimapuiston merkintä poistetaan kaavaehdotuksesta. Puheenjohtaja totesi, että koska esitystä ei kannatettu, se raukeaa.

Paula Himanen esitti keskustelun aikana, että liitteen 5 Ehdotus merkinnät ja määräykset -liitteestä sivun 18 viimeisestä kappaleesta poistetaan sanat "lähtökohtaisesti" ja "ensisijaisesti", sivun 19 ensimmäisen kappaleen sana "laajamittainen" poistetaan sekä sivun 20 lause "Aurinkovoimaloiden suunnittelua ja toteuttamista on vältettävä luonnontilaisille ja metsäisille alueille" korvataan tekstillä "Aurinkoenergiahankkeiden osalta on pidettävä huoli siitä, että voimalat sijoitetaan luontoarvoiltaan vähäisiin ympäristöihin." Puheenjohtaja totesi, että koska esityksiä ei kannatettu, ne raukeavat.

Maakuntajohtajan päätösesitys hyväksyttiin.

Paula Himanen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Merkittiin, että Matti Heikkilä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Mkh 19.11.2024 § 185

Selostus asiasta

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVAEDOTUKSEN julkinen kuuleminen (MRL 65 §, MRA 12 §) pidettiin 23.9.-24.10.2024 välisenä aikana. Kuntiin lähetettiin tiedote kaavan nähtäville asettamisesta 18.9. ja kuulutus julkaistiin 20.9.2024.

Palautetta saatiin kuulemisaikana miltei 150, yhteensä 123 osalliselta, joista osa toimitti useita muistutuksia. Maakunnan 30 kunnasta muistutuksen jätti kolmetoista, yksi kannanotto saatiin seudulliselta kehittämiskeskukselta (NIHAK). Naapurimaakuntaliitoista kannanotot saatiin Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Lapin liitosta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lisäksi palautetta saatiin Etelä-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin ELY-keskuksista, lähinnä koskien Natura-riskiarviointia ja luonnonsuojelulain 35 §:n huomioimista. Muilta viranomaistahoilta saatiin kuusi muistutusta: Fingrid Oyj, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus (Luke), Metsähallitus, Paliskuntain yhdistys ja Pohjois-Pohjanmaan museo, tämän lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ollut huomautettavaa kaavaratkaisusta. Yhdistyksiltä ja yhteisöiltä saatiin kuulemisaikana 28 muistutusta, yksityishenkilöiltä ja yrityksiltä kirjattiin yhteensä 55 mielipidettä, osa yhteiskannanottoina. Lisäksi muistutuksia saatiin yhteensä 14 tuulivoimatoimijalta, osalta toimijalta useampia, eri tuulivoima-alueita koskevia.

Kansainvälisen kuulemisen osalta Suomen Ympäristökeskus toimitti Ruotsista saamansa palautteen koskien Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihehuuuntakaavaa keskiviikkona 30.10.2024.

Ruotsin ympäristönsuojeluviraston (Naturvårdsverket) mukaan Ruotsi vastaanotti kuulemisilmoituksen 23.9.2024 ja asiakirjat jaettiin Ruotsissa lausuntokierrokselle valtion virastoille, lääninhallitukselle, kunnille, kansalaisjärjestöille ja yleisölle 27. 9.–25.10.2024 väliseksi ajaksi. Ilmoitus ja kuulemisasiakirjat julkaistiin myös Ruotsin ympäristönsuojeluviraston verkkosivustolla. Palautetta saatiin kahdeksalta taholta: Trafikverket, Sjöfartsverket, Energimyndigheten, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Sametingen/Sámediggi, Länstyrelsen Norrbotten, Haparanda ja BirdLife Sverige. Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto on laatinut yhteenvedon saaduista palautteista, mutta huomauttaa, että palaute tulee ottaa huomioon kokonaisuudessaan.

Maakuntahallitus käsittelee palautekoosteen kokouksessaan 19.11.2024 ja käy asiasta evästyskeskustelun. Palautekooste (lausunnot ja muistutukset), Ruotsin vastaus kansainväliseen kuulemiseen sekä Ruotsissa kuulemisaikana annetut lausunnot ovat tämän kokousasian liitteenä. Muistutuksia jättäneiden yksityishenkilöiden nimet ja kiinteistötunnukset on henkilötietolain nojalla

poistettu koosteen julkisesta versiosta, samoin on poistettu palautteessa salaisiksi ilmoitetut tiedot. Maakuntahallituksella on mahdollisuus tutustua myös alkuperäiseen palautteeseen kokouksessa. Saatuihin muistutuksiin laaditaan vastineet kaavatyön edetessä.

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi, p. 040 685 4015

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä julkisen ehdotusvaiheen palautteen tiedoksi,
2. valtuuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueen jatkamaan valmistelutyötä käydyn evästyskeskustelun pohjalta ja
3. esittää maakuntavaltuustolle, että merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavasta.

Päätös

Keskustelun aikana Kaarina Kailo esitti, että Yli-lissä otettaisiin suunniteltujen tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen huomioon siten, etteivät ne aiheuta merkittävää häiriötä asutukselle. Puheenjohtaja totesi esityksen raukeavan kannattamattomana.

Päätösesitys hyväksyttiin.

Merkittiin, että Jari Männikkö poistui asian käsittelyn aikana. Martti Turunen poistui asian käsittelyn jälkeen.

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVASTA.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin, että Tiina Junttila, Tarmo Hirvelä ja Päivi Saukko poistuivat asian käsittelyn aikana klo 12.06. Vesa Riekkö poistui asian käsittelyn aikana klo 12.14. Jarmo Husso, Sami Pikkuaho, Marko Salmela ja Risto Päckilä poistuivat asian käsittelyn aikana klo 12.15. Marja-Leena Kemppainen poistui asian käsittelyn aikana klo 12.17.

Mkh 10.02.2025 § 5

Selostus asiasta

Marras-joulukuun 2024 aikana maakuntahallituksen 19.11.2024 ohjauksen pohjalta käytyjen työneuvotteluiden ja juridisten arviointien päädyttiin järjestämään uusi ehdotusvaiheen julkinen kuuleminen. Maakuntavaltuustolle annettiin tilannekatsaus kaavatilanteesta 9.12.2024 (§ 23). Kaavaratkaisusta on laadittu Natura 2000 -riskiarvioinnin päivitys, joka täydentää aikaisempaa viranomaisehdotusvaiheesta tehtyä riskiselvitystä (MKH 10.6.2024 § 107).

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVAN toisen ehdotusvaiheen (AKL/MRL 65 §, MRA 12 §, MRA 32 §) kuulemisaineisto on valmisteltu. Aineisto käsitellään maakuntahallituksessa 10.2.2025 yhdessä ensimmäisen ehdotusvaiheen kuulemisen aikana saadun palautteen vastineiden käsittelyn kanssa. Kaavaratkaisua on muutettu seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden osalta Natura-riskiarvioinnin päivitykseen perustuen. Verrattuna ensimmäiseen ehdotusvaiheen kuulemiseen maa-alueilta on poistettu viisi tuulivoima-aluetta (tv-1) ja rajaumuutoksia on tehty 20 alueeseen, 26 tv-aluetta säilyy muuttumattomana. Poistuvat alueet osoittautuivat riskiarvioinnin jälkeen liian pieniksi täyttääkseen seudullisuuden kriteerit (pinta-ala alle 7 km²). Aikaisemmista vaihekaavoista säilyy edelleen lainvoimaisena 48 maatuulivoima-aluetta (tv-1). Perämeren aluevesillä on pienennetty kolmea merituulivoima-aluetta (tv-2), kaksi aluetta säilyy ennallaan. Tuulivoimaa koskevien muutosten lisäksi kaava-aineistoon on tuotu loppuvuodesta 2024 hyväksytyt

valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet Pohjois-Pohjanmaalla (VARK 2024, valtioneuvosto 7.12.2024) ja sähkönsiirtomerkintöjä on tarkistettu.

Uusi julkinen kuuleminen järjestetään helmi-maaliskuussa 2025. Julkisessa ehdotusvaiheessa ei enää erikseen pyydetä lausuntoja, mutta kaava-alueen kuntien jäsenillä ja muilla osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava maakunnan liitolle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Muistutuksiin laaditaan vastineet, jotka toimitetaan niiden antajille. Tavoitteena on saada kaavaehdotus hyväksyntäkäsittelyyn toukokuussa 2025, joten selvitysten ja vaikutusten arvioinnin kautta tehtyyn kaavaratkaisuun on mahdollista tehdä ainoastaan teknisluontoisia tarkistuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain nimike muuttui 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännön mukaisesti, lakipykälien sisältö säilyi ennallaan. Kaavaprosessin lainmukaisuutta arvioidaan alueidenkäyttölain (AKL [5.2.1999](#)) säästöjen pohjalta. Alueidenkäyttölain uusi sisältö on edelleen valmistelussa, tavoitteena on saada uusi laki voimaan 1.1.2026.

Kaavaehdotusta esitellään verkkotilaisuudessa tiistaina 18.2.2025 klo 17-18:30. Linkki tilaisuuteen tulee liiton verkkosivulle, ja esittely tallennetaan. Lisäksi järjestetään kaksi kaavakahvilaa, joissa kaavaa valmistelevat asiantuntijat ovat tavattavissa ja vastaavat kysymyksiin (keskiviikko 19.2. Kärämäki ja torstai 20.2. Oulu klo 15-17).

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavan toinen julkinen ehdotusvaihe koostuu seuraavista asiakirjoista, jotka ovat tämän asiakohdan liitteenä (kaikissa päiväys 3.2.2025):

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Vaihekaavakaavakartat 1 A ja 1 B (1:300 000)
 - Kaavakartta 1 A: Uudet kaavamerkinnot
 - Kaavakartta 1 B: Kumottavat kaavamerkinnot
- Vaihekaavakaavan merkinnot ja määräykset (Tuulivoimarakentamisen yleismääräys sisältää viittauksen kohdekuvauksiin, ks. LIITE 2)
- Vaihekaavakaavan selostus liitteineen (liitteet 3 - 5 selostuksen lopussa)
- LIITE 1 Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto (1:300 000, erillisiite)
- LIITE 2 Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset maa- ja merialueilla (erillisiite)
- LIITE 3 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan pohjavesialueet, luokat 1, 2, 1E, 2E ja E
- LIITE 4 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat perinnebiotoopit

- LIITE 5 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024)
- LIITE 6 Lainvoimaiset maakuntakaavat ja vaihemaakuntakaavaehdotus (epävirallinen kaavayhdistelmä 1:300 000, erillisliite)

Uuden ehdotusvaiheen nähtäville asetettavien kaava-asiakirjojen ja vastinekoosteen lisäksi tämän asiakohdan liitteenä on raportti, jonka johtopäätöksissä on kooste (Luonto Pihlaja Oy, ent osk Latvasilmu) vaihemaakuntakaavan uuden ehdotuksen suhteesta luonnonsuojelulain (9/2023 34 §) mukaiseen heikentämiskieltoon. Uusi kaavaratkaisu ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, joten tämän vaihemaakuntakaavan osalta ei synny luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointivelvollisuutta. Päivitys laadittiin kesällä 2024 valmistuneeseen Natura 2000 -verkoston suojeluperusteisiin ja suojelualueverkostoon kohdistuneeseen riskiselvitykseen. Päivitys (Luonto Pihlaja Oy, 2/2025) perustuu Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisen julkisen kuulemisen kaavaratkaisuun, arvioinnissa uutta aineistoa on ainoastaan vaihemaakuntan uusi ehdotusvaiheen kaavaratkaisu tuulivoima-alueista ja sähkönsiirrosta. Riskiselvityksen päivitys noudatti samoja menetelmiä ja luokituksia, jotka on kuvattu tarkasti ensimmäisessä raportissa (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>).

Vaikutusten arviointia on tarkennettu siten, että kaavaselostuksessa esitetään kooste laadittujen kattavien selvitysten huomioimisesta kaavaratkaisussa. Uusi vaihemaakuntakaavaratkaisu on Natura-alueverkoston suojeluperustelajien kannalta mahdollinen. Muutoksilla tuulivoima-alueisiin on huomattavasti vähennetty kokonaisvaikutusten määrää ja vaikutettu niihin kohteisiin, joihin jo tässä vaiheessa arvioitiin kohdistuvan suurta riskiä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostumiselle. Natura-riskiselvityksen päivityksen tuloksena voidaan todeta, että toisen ehdotusvaiheen kuulemisessa osoitettavat uudet seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet eivät ylitä merkittävän riskin rajaa etäisyys- tai Natura-alueiden pinta-alavähennyksen kriteereillä.

Huomioitavaa on, että tämän Natura-riskiarvioinnin päivityksen tulos ei poista hankekohtaista Natura-arvioinnin velvoitetta. Vaikka maakuntakaavan tv-alue olisi muuttunut tai poistunut kaavaehdotuksesta, voi samalla tai lähialueella olla vireillä tai jo rakentuneena tuulivoimahanke. Tällöin hankkeiden yhteisvaikutus ei välttämättä ole muuttunut, vaikka vaihemaakuntakaavaratkaisun vaikutus olisikin vähentynyt. Tuulivoimakaavoituksen kokonaisuuden mittakaava ja riskit luonnon monimuotoisuudelle ovat kuitenkin edelleen suuret. Maakuntakaavan ja sen tuulivoimarakentamisen yleismääräyksen ohjaava vaikutus tarkempaan suunnitteluun on erittäin tärkeä vaikutusten lieventämiseksi energiantuotannon ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen yhteensovittamisessa.

Kaavoituspäällikkö Mari Miura Johanna Kuukasjärvi, p. 040 6854015

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä Natura 2000 -verkostoon kohdistuvan riskiselvityksen päivitys tiedoksi,
2. hyväksyä ensimmäisen ehdotusvaiheen julkisen kuulemisen palautteeseen laaditut vastineet,
3. asettaa kaavaehdotuksen AKL/MRL 65 §, MRA 12 § ja MRA 32 § mukaisesti uudelleen julkisesti nähtäville,
4. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueen tekemään teknisluontoisia korjauksia ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista ja
5. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Maakuntajohtaja teki kokouksessa muutetun päätösesityksen:

"Maakuntahallitus päättää

1. merkitä Natura 2000 -verkostoon kohdistuvan riskiselvityksen päivityksen tiedoksi,
2. hyväksyä ensimmäisen ehdotusvaiheen julkisen kuulemisen palautteeseen laaditut vastineet,
3. asettaa kaavaehdotuksen AKL/MRL 65 §:n, MRA 12 §:n ja MRA 32 §:n mukaisesti uudelleen julkisesti nähtäville,
4. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueen tekemään teknisluontoisia korjauksia ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista,
5. lisätä kaavaehdotukseen uusiutuvan energian jatkojalostuksen mahdollistavat merkinnät (t-2) Kalajoen Jylkkään sekä Muhoksen Leppiniemeen,
6. korvata kaavaselostuksen kohdan 7.3.1. virkkeen "Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden tai periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista." virkkeellä "Seudullisesti merkittävän tuulivoimaosayleiskaavan voi laatia myös maakuntakaavojen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle riittäviin selvityksiin perustuen, mikäli laadittava kaava ei ole ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden tai periaatteiden kanssa, eikä kaava vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista." ja
7. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa."

Keskustelun aikana Kaarina Kailo esitti, että Nurmesnevan ja Hautakangas/Harvakankaan tuulivoima-alueet palautetaan osaksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa 17.9.2024 kokouksessa esitetyn mukaisesti. Esitystä ei kannatettu, joten puheenjohtaja totesi sen raukeavan.

Maakuntajohtajan muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Merkittiin, että pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa lukemalla se ääneen.

Mkh 07.04.2025 § 43

Selostus asiasta

Kesäkuussa 2024 pidetyssä viranomaisneuvottelussa kävi ympäristöministeriön puheenvuorossa ilmi, että Suomen ympäristökeskus (SYKE) edellyttää alueidenkäyttölain 26a luvun mukaista kansainvälistä kuulemismenettelyä Ruotsin valtioon kohdistuvien mahdollisten ympäristövaikutusten takia. SYKE on toiminut kansainvälisen kuulemisen toimivaltaisena viranomaisena vuoden 2023 alusta, aikaisemmin vastuuviranomainen oli ympäristöministeriö, joka ei edellyttänyt kuulemista aikaisemmissa kaavavaiheissa.

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia säätelee ns. Espoon sopimus (Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context). Kansainvälinen kuuleminen järjestettiin samanaikaisesti Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisen kuulemisen kanssa syys-lokakuussa 2024. SYKEN hallinnoima kuuleminen oli erillinen maakuntakaavaprosessiin sisältyvästä kuulemisesta, mutta sen prosessi, aineistot, sisältö, saatu palaute ja vaikutukset kaavaratkaisuun on koottu vaihemaakuntakaavaselostuksen lukuun 3.6 Kansainvälinen kuuleminen. Merialueita koskeva osa kaava-asiakirjoista käännettiin ruotsiksi, ja ne toimitettiin kansainvälisen kuulemismenettelyn käynnistämispöytäkirjan kera SYKE:lle, joka vastasi viranomaisyhteydenpidosta Ruotsin ympäristöviranomaisiin (Naturvårdsverket) ja toimitti saamansa palautteen edelleen Pohjois-Pohjanmaan liitolle. Kuulemisaika Ruotsissa oli 27.9.-25.10.2024. Ruotsin vastaus kansainväliseen kuulemiseen sekä Ruotsissa kuulemisaikana annetut lausunnot käsitelty maakuntahallituksessa 19.11.2024.

Ruotsin palautteessa korostettiin kansainvälistä yhteistyötä koko Itämeren alueella. Tätä yhteistyötä ei määritetä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavalla, vaan se edellyttää Suomen, Ruotsin ja muiden Itämeren rannikkovaltioiden valtioiden välistä kommunikointia sekä talousvyöhykkeen että aluevesien osalta. Suomen aluevesillä (yleisvesialueet) merituulivoima-alueiden kilpailutus on Metsähallituksen organisoima. Yleiset vesialueet järvien ja merien pohjineen ovat Suomen valtion

omaisuutta. Poikkeuksen muodostavat Ahvenanmaan maakunnan omistamat vesialueet. Metsähallitus hallinnoi Suomen aluevesirajan sisäpuolisia valtion omistamia merialueita ja hoitaa niillä omistajan tehtäviä. Aluevesien ulkopuolella sijaitsee Suomen talousvyöhyke, jota säädellään eri periaattein. Oikeus hyödyntää talousvyöhykkeen tuulienergiaa ja tehdä siihen tähtäävää tutkimusta edellyttää valtioneuvoston lupaa (hyödyntämislupa). Oikeus hakea hyödyntämislupaa ratkaistaan kilpailutuksella. Valtioneuvosto valitsee kilpailutettavan merituulivoima-alueen työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) esittelystä.

Kansainvälisen kuulemisen palautteessa ei noussut esille uusia suunnitteluratkaisuuksiin vaikuttavia kokonaisuuksia, jotka eivät olisi aikaisemman kaavaprosessin vuorovaikutuksen myötä olleet jo keskustelussa Suomen viranomaistahojen kanssa. Ruotsi ei myöskään esittänyt tarvetta neuvotella vaihemaakuntakaavan kokonaisuudesta. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavamerkinnot ja määräykset huomioivat esille nostetut kokonaisuudet: Merituulivoimaloiden alue (t-2) merkinnän selitys, Tuulivoimarakentamisen yleismääräys ja Aurinkovoimarakentamisen yleismääräys avaavat tarkempaa suunnittelua ohjaavia periaatteita, samoin kuin vetytaloutta koskevat kaavamerkinnot ja määräykset. Palautekooste ja laaditut vastineet ovat kokousasian liitteen.

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Mari Miura Johanna Kuukasjärvi, p. 040 685 4015.

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää hyväksyä ehdotusvaiheen kansainvälisen kuulemisen palautteeseen laaditut vastineet.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

- Vaihemaakuntakaavan merkinnät ja määräykset (Tuulivoimarakentamisen yleismääräys sisältää viittauksen kohdekuvauksiin, ks. LIITE 2)
- Vaihemaakuntakaavan selostus liitteineen (liitteet 3, 4 ja 5 ovat selostuksen lopussa)
- LIITE 1 Teemakartta / Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet (tv-1 ja tv-2), tuulivoimahankkeet, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto (1:300 000, erillisliite)
- LIITE 2 Seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset (erillisliite)
- LIITE 3 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan pohjavesialueet, luokat 1, 2, 1E, 2E ja E
- LIITE 4 Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat perinnebiotoopit
- LIITE 5 Luettelo / Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024)
- LIITE 6 Lainvoimaiset maakuntakaavat ja Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava (epävirallinen kaavayhdistelmä 1:300 000, erillisliite)

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Mari Miura Johanna Kuukasjärvi, p. 040 685 4015

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä toisen ehdotusvaiheen julkisen kuulemisen palautteeseen laaditut vastineet,
2. esittää maakuntavaltuustolle Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymistä,
3. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueen tekemään teknisluonteisia korjauksia ennen kaavan hyväksymistä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Merkittiin, että Jenna Simula saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 10.28.

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko klo 11.39-11.45.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

PPL/296/05.00.03/2025

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Liite 2 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavakartta 1 A: Uudet kaavamerkinnot
- Liite 3 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavakartta 1 B: Kumottavat kaavamerkinnot
- Liite 4 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan merkinnot ja määräykset
- Liite 5 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaselostus ja liitteet 3-5
- Liite 6 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liite 1 Teemakartta / Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet (tv-1 ja tv-2), tuulivoimahankkeet, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto (1:300 000, erillisliite)
- Liite 7 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liite 2 Seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset (erillisliite)

- Liite 8 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liite 6
Lainvoimaiset maakuntakaavat ja Pohjois-Pohjanmaan energia- ja
ilmastovaihemaakuntakaava (epävirallinen kaavayhdistelmä 1:300 000, erillisliite)

6

Arviointikertomus vuodelta 2024

TARK 28.04.2025 § 24

Asian esittely

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu arvioida, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa, joka on annettava maakuntavaltuustolle vuosittain. Tarkastuksen kohteena ovat kuntayhtymän talous sekä maakuntavaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Tarkastuslautakunnan vuodelle 2024 laatiman arviointisuunnitelman mukaan arvioinnin painopisteenä on hallinnon vastuualueen toiminta.

Arvioinnissa painottuvat seuraavat kokonaisuudet:

- palvelu- ja päätöksentekoprosessien (esim. rekrytointi-, perehdytys- ja palvelussuhteen päättymisen prosessit) selkiyttäminen ja uudistaminen
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta riskienhallintasuunnitelmien toimeenpano ja vaikuttavuus sekä riskien seuranta ja raportointi
- ICT-palvelujen uudet kehittämistoimenpiteet vuonna 2024, erityisesti sovellusten hallinta sekä tietoturvan kehittäminen tietoliikenteen ja työasemien osalta.

Koko organisaation osalta kiinnitetään edelleen huomiota työhyvinvoinnin kehittämiseen ja johtamiseen.

Tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja saamansa informaation perusteella tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen vuodelta 2024 kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tarkastuslautakunta viimeistelee arviointikertomuksen valmiiksi kokouksessa ja arviointikertomus liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta

1. viimeistelee arviointikertomuksen vuodelta 2024, allekirjoittaa arviointikertomuksen sähköisesti sekä toimittaa sen maakuntavaltuustolle,
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta

1. viimeisteli arviointikertomuksen vuodelta 2024, allekirjoittaa arviointikertomuksen sähköisesti ja toimittaa sen maakuntavaltuustolle;
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

PPL/264/00.04.01/2025

Tarkastuslautakunnan esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 9 Arviointikertomus 2024

7

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

TARK 21.03.2025 § 12

Asian esittely

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehty selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Hyväksyessään tilinpäätöksen maakuntavaltuusto päättää samalla tilikauden tuloksen käsittelystä ja mahdollisesti tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kuntayhtymän tulos vuodelta 2024 muodostuu seuraavasti:

Toimintatuotot	5 966 230,56 €
Toimintakulut	-6 011 923,83 €
Toimintakate	-45 693,27 €
Vuosikate	-46 240,03 €
Poistot	-13 881,55 €
Tilikauden tulos	-60 121,58 €
Rahastojen vähennys	157 769,87 €
Tilikauden yli-/alijäämä	97 648,29 €

Maakuntahallitus on hyväksynyt toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 10.3.2025 pidetyssä kokouksessaan.

Suunnittelujohtaja Markus Erkkilä esittelee tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä henkilöstöpäällikkö Mira Salmi henkilöstötilinpäätöksen.

Toimintakertomus ja tilinpäätös on esityslistan liitteenä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta merkitsee tilinpäätösaineiston ja siitä saadun lisäinformaation tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Klo 12.42 Markus Erkkilä poistui ja Mira Salmi saapui tämän asiakohdan käsittelyn kohdalla. Mira Salmi poistui klo 13.20 asiakohdan käsittelyn päättyttyä.

TARK 28.04.2025 § 23

Asian esittely

Maakuntahallitus on 11.3.2025 § 23 hyväksynyt ja allekirjoittanut kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2024, toimittanut sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi.

Vastuunalainen tilintarkastaja Marko Paasovaara on tarkastanut Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2024 hallinnon, kirjanpidon sekä tilinpäätöksen ja laatinut tilintarkastuskertomuksen.

Mikäli tilintarkastaja havaitsee, että kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu lain tai valtuuston päätösten vastaisesti, asiasta on kuntalain 125 §:n mukaan tehtävä tilintarkastuskertomuksessa tilivelvolliseen kohdistuva muistutus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024 sekä tilintarkastuskertomus 2024 ovat esityslistan liitteenä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta päättää

1. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi,
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2024 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

1. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi;
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2024 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

PPL/5/00.02.02/2025

Tarkastuslautakunnan esitys

Maakuntavaltuusto

- 1) merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi;
- 2) hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2024 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden.

Päätös

Liitteet

Liite 10 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Liite 11 Tilintarkastuskertomus 2024

8

Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen ja tuloksen käsittely

Mkh 10.03.2025 § 23

Selostus asiasta

Kuntalain 113 §:n mukaan hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Hallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen allekirjoittavat maakuntahallituksen jäsenet ja maakuntajohtaja.

Vuodelle 2024 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakuluja budjetoitiin 6 093 107 euroa ja toteutuneet toimintakulut olivat 6 011 923, 83 euroa. Suurin menoerä oli henkilöstökulut 3 749 530,53 euroa, jotka ylittyivät budjettiin nähden 34 876,19 euroa. Toinen suuri menoerä oli palvelujen ostot 1 658 689,17 euroa. Ne alittuivat budjettiin nähden 129 230,49 euroa.

Toimintatuottoja budjetoitiin 5 883 019 euroa ja toteutuneet toimintatuotot olivat 5 966 230,56 euroa. Pohjois-Pohjanmaan kunnat maksoivat liitolle jäsenmaksuja yhteensä 3 737 844,99 euroa.

Toimintakatteen muodostui -45 693,27. Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -546,76 euroa, joten vuosikatteen muodostui -46 240,03 euroa.

Poistoja koneista ja kalustosta kirjattiin poistosuunnitelman mukaan yhteensä 13 881,55 euroa.

Tilikauden tulokseksi muodostui -60 121,58 euroa. Kehittämisrahastosta tuloutettiin 157 769,87 euroa. Tilikauden ali-/ylijäämä on 97 648,29 euroa.

Liiton maksuvalmius on ollut hyvä. Kassan riittävyys oli 135 päivää.

Taseen loppusumma oli 17 288 883,63 euroa.

Esityslistan liitteenä on Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2024, johon kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Valmistelija

Viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara, p. 050 322 5797

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen, tilinpäätöksen ja tuloksen muodostumisen yllä esitetyllä tavalla
2. allekirjoittaa tilinpäätöksen
3. toimittaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi
4. esittää tilikauden -60 121,58 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa: tuloutetaan kehittämisrahastosta hankkeiden omavastuuosuuksien suuruisesti 157 769,87 euroa. Kirjataan 97 648,29 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

PPL/136/02.00.01/2025

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto

- 1) käsittelee toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- 2) päättää tilikauden -60 121,58 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa: tuloutetaan

kehittämisrahastosta hankkeiden omavastuuosuuksien suuruisesti 157 769,87 euroa. Kirjataan 97 648,29 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

Päätös

Liitteet

Liite 12 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

9

Hallintosäännön muuttaminen

Mkh 07.04.2025 § 47

Selostus asiasta

Vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen raportissa on todettu kuntayhtymän hallintosäännössä olevan päivitys- ja tarkennustarpeita. Raportissa suositellaan, että hallintosäännön rakenne yksinkertaistettiin ja selkiytettäisiin. Toimivaltasäännöksiä suositellaan keskitettäväksi hallintosääntöön, jotta vältettäisiin tarve tehdä erillisiä toimivallan delegointipäätöksiä. Hallintosäännössä ei ole huomioitu virkarakenteesta aiheutuneita muutoksia, ja ainakin toimivalta henkilöstöasioissa tulisi päivittää nykyistä virkarakennetta vastaavaksi. Raportissa on kiinnitetty huomiota lisäksi hanketoimintaa ja avustuksia koskevien määräysten puuttumiseen. Lisäksi suosituksiin useita pykäläkohtaisia muutosehdotuksia.

Hallintosääntöön kohdistuu laajoja muutostarpeita sekä rakenteellisesti että sisällöllisesti, joten hallintosääntöä on tarkoituksenmukaista uudistaa kokonaisvaltaisesti pistemäisen päivittämisen sijaan.

Uudistusta luonnostellaan tällä hetkellä virastossa vastuualuekohtaisesti. Luonnos hallintosäännöksi on suunniteltu tuotavan maakuntahallituksen käsittelyyn toukokuun kokoukseen, kun vastuualuekohtaiset muutostarpeet on saatu täsmennettyä.

Suunniteltuja muutoksia esitellään kokouksessa.

Valmistelija

Hallintojohtaja Toni Saranpää, p. 040 685 4052

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Mkh 05.05.2025 § 60

Selostus asiasta

Hallintosääntöön on valmisteltu laajoja rakenteellisia ja sisällöllisiä muutoksia, jotka perustuvat vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen raporttiin ja päivittäisessä toiminnassa havaittuihin puutteisiin ja epätarkkuuksiin. Valmistelutyötä on tehty vastuualuekohtaisesti. Tarkastuslautakunta on lisäksi kokouksessaan 28.4.2025 § 28 valmistellut ulkoista valvontaa koskevat pykälät, kuten kuntalaki edellyttää. Pyrkimyksenä on ollut poistaa havaitut puutteet ja epätarkkuudet, vähentää määräysten tulkinnanvaraisuutta sekä kehittää hallintosäännön rakennetta. Ehdotuksessa on huomioitu Kuntaliiton hallintosääntömalli ja siihen tehdyt päivitykset niiltä osin kuin sen määräykset soveltuvat kuntayhtymään.

Muutosten laajuus huomioiden kyseessä on hallintosäännön kokonaisuudistus. Määräykset perustuvat suurelta osin nykyisiin toiminta- ja päätösvaltaoikeuksiin, joten hallintosääntöuudistuksen pyrkimyksenä ei ole merkittävästi muuttaa olemassa olevia toimivaltasuhteita, vaan pikemminkin huomioida nykyiset toiminta- ja päätösprosessit nykyistä paremmin. Esitetyt toimivaltamuutokset ovat vähäisiä ja siirtävät toimivaltaa lähinnä viranhaltijoilta maakuntahallitukselle. Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen välisiä toimivaltasuhteita ei esitetä muutettavaksi.

Nykyisen hallintosäännön 1 lukuun ei esitetä sisällöllisiä muutoksia, mutta viestintää koskevat määräykset siirrettäisiin 8 lukuun.

Ehdotetun hallintosäännön 2 lukuun kirjattaisiin toimielimiä koskevat määräykset omiksi pykälikseen. Nykyisessä hallintosäännössä kaikki kuntayhtymän toimielimet käsitellään samassa pykälässä, mikä ei ole määräysten löydettävyyden kannalta perusteltu ratkaisu. Toimielinorganisaatioon ei esitetä sisällöllisiä muutoksia, joten muutokset ovat rakenteellisia.

Nykyisen hallintosäännön 3 luvusta esitetään poistettavaksi johtoryhmää koskeva määräys. Johtoryhmä on maakuntajohtajan tukena toimiva sisäinen työryhmä, joten sitä koskevia määräyksiä ei ole perusteltua kirjata hallintosääntöön. Voimassa olevassa hallintosäännössä on listattu vastuualueiden tehtävät, jotka on ehdotettu poistettavaksi. Tehtävälistaus on vastuualuevalmistelussa todettu ongelmalliseksi yhtäältä sen vuoksi, että erityisesti maakunnan kehittämistehtäviä sijoittuu sekä maakunnan kehittämisen ja rahoituksen että maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualueille ja toisaalta sen vuoksi, että tehtävälistausta ei ole

mahdollista kirjata tyhjentävästi, jolloin se jää puutteelliseksi ja saattaa aiheuttaa toiminnallista epätietoisuutta. Mikäli vastuualueiden tehtävistä on aiheellista tehdä tarkentavia päätöksiä, päätösvalta kuuluisi maakuntahallitukselle. Hallintosäännöstä poistettaisiin myös maininta maakuntajohtajan toimintayksiköstä, jota ei ole nykyisellään olemassa omana budjetäärisenä yksikkönään. Poistamisen tarkoitus ei ole lakkauttaa yksikköä tai sen toimintaa, mutta siitä ei enää määrättäisi hallintosäännössä. Käytännössä hallintosäännössä määrättäisiin siis ainoastaan viraston vastuualuerakenteesta.

Ehdotetun hallintosäännön 4 luku sisältää aiempaa hienojakoisemman erittelyn kuntayhtymän viranomaisten toimivallasta. Maakuntahallituksen toimivallasta ehdotetaan poistettavaksi määräys EU-ohjelmien hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen hyväksymisestä, joka on jo jonkin aikaa kuulunut viranhaltijoiden vahvistettavaksi. Maakuntahallitukselta on niin ikään poistettu kaavalausuntojen ja alueiden käyttöä koskevien lausuntojen antamista koskeva toimivalta, joka on jo nykyisellään edelleen siirretty suunnittelujohtajalle. Tämä määräys ei näin ollen merkitsisi muutosta nykyiseen toimivaltarakenteeseen, ja hallitus käyttäisi edelleen kuntayhtymän laajaa puhevaltaa. Hallituksen uudeksi toimivaltamääräykseksi ehdotetaan lisättäväksi päätösvalta merialuesuunnitelman vireillepanosta.

Voimassa olevassa hallintosäännössä on osoitettu viranhaltijaan yksilöidyllä pykälällä päätösvaltaa ainoastaan maakuntajohtajalle ja hallintojohtajalle. Tätä käytäntöä ehdotetaan muutettavaksi siten, että jokaiselta vastuualueelta on yksilöity viranhaltijat, joilla on joko päätösvaltaa tai merkittävää valmisteluvastuuta valtuustolle kuuluvissa asioissa. Kokonaan uusia viranhaltijapykäläiä ovat aluekehityspäällikön, lakimiehen, suunnittelujohtajan, strategiapäällikön, kaavoituspäällikön, tutkimus- ja kehittämisspäällikön, maankäyttöpäällikön ja viestintä- ja hallintopäällikön toimivaltamääräykset. Uudet pykälät määrittelevät viranhaltijoille toimivaltaa lausuntojen antamisessa, EU-ohjelmien hallinnoinnissa sekä valmisteluvastuuta valtuustoon nähden merkittävissä ja oikeusvaikutteisissa valmisteluprosesseissa.

Ehdotetun hallintosäännön 5 luku sisältää poikkeusolojen ja normaaliolojen häiriötilanteiden toimivaltamääräykset. Se vastaa sisällöltään nykyistä hallintosäännön XVII lukua.

Ehdotetun hallintosäännön 6 luku sisältää henkilöstöasioita koskevat määräykset, joista on voimassa olevaan hallintosääntöön nähden poistettu monitulkintaisia määräyksiä sekä lainsäädäntöön sisältyviä pykäläiä. Uusia pykäläiä olisivat palkkausasioita, ehdollisen valintapäätöksen vahvistamista sekä virkaan ottamista palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyiden vuoksi koskevat määräykset. Hallintojohtajan esittelyvastuu maakuntajohtajan päättämässä henkilöstöasioissa ehdotetaan poistettavaksi, sillä nykykäytännön mukaisesti esittelymenettely viranhaltijapäätöksissä on epätarkoituksenmukainen. Toimivaltamuutoksia olisivat virantoimituksesta pidättämistä koskevan toimivallan siirtäminen maakuntajohtajalta maakuntahallitukselle ja palkan takaisinperintää ja

menetetyn ansion korvaamista koskevan toimivallan siirtäminen hallintojohtajalta maakuntajohtajalle.

Ehdotetun hallintosäännön 7 luku koskee tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestämistä. Luvun määräykset eivät sisällöllisesti muuta voimassa olevaa hallintosääntöä.

Ehdotetun hallintosäännön 8 luku olisi otsikoltaan ”Osallisuus ja viestintä” ja se olisi rakenteellisesti uusi. Luvussa määrittäisiin viestinnän periaatteista sekä maakunnan asukkaiden aloitteista. Aiemmin viestinnän määräykset ovat olleet johtamista käsittelevässä luvussa ja maakunnan asukkaiden aloitteita koskevat määräykset omassa luvussaan. Rakenteellisella muutoksella pyritään viestinnän määräysten löydettävyyden parantamiseen sekä viestinnän ja osallisuuden merkityksen korostamiseen. Luvun sisältämät määräykset eivät olisi uusia, sillä vastaavat määräykset on kirjattu voimassa olevaan hallintosääntöön.

Ehdotetun hallintosäännön 9 luvun otsikko olisi ”Talouden hoitaminen”. Vastaava otsikko voimassa olevassa hallintosäännössä on ”Talous ja valvonta”, mikä on osin harhaanjohtava, sillä luvussa ei määrätä lainkaan valvonnasta. Uusi otsikko vastaisi paremmin luvun sisältöä. Maakuntahallitukselle on selvyiden vuoksi lisätty toimivalta hankkia ja luovuttaa osakkeita ja osuuksia (64 §). Hallintojohtajan esittelyvastuut on poistettu kuntayhtymän varojen lyhytaikaisesta sijoittamista ja pankkitilin avaamista koskevista asioista, sillä esittelymenettely ei ole hallinnollisesti tarpeellista viranhaltijapäätöksissä. Käytännön rahatoimen hoitamista koskeva vastuu on siirretty talouspäällikölle. Nykyisessä hallintosäännössä vastuu on osoitettu Monetra Oulu Oy:lle, mutta kuntayhtymä ei voi hallintosäännössä määrätä toimivaltaa ulkopuoliselle toimijoille, vaan vastuu rahatoimen hoitamisesta täytyy osoittaa viranhaltijalle. Vastuu sopimusten hallinnasta ja valvonnan järjestämisestä on siirretty hallintojohtajalta maakuntahallitukselle, ja vastuualuejohtajille on määrätty valvontavastuu siitä, että vastuualueilla noudatetaan maakuntahallituksen ohjeita.

Hallintosääntöehdotuksen 10 luku sisältää ulkoista valvontaa koskevat määräykset, jotka tarkastuslautakunta on valmistellut. Luvusta on poistettu sisäistä valvontaa koskevat määräykset, joita ei ole aiheellista käsitellä ulkoista valvontaa koskevassa luvussa. Lisäksi luvusta on poistettu joitakin määräyksiä, joita on noudatettava suoraan lainsäädännön nojalla.

Ehdotetun hallintosäännön 11 luvussa määrätään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista. Luku ei sisällä toimivalta- tai vastuumuutoksia nykyiseen hallintosääntöön nähden.

Hallintosäännön IV osa (luvut 12-15) koskee valtuuston toimintaa. Kyseisissä luvuissa on jaettu yksittäisiä useammiksi pykäliksi määräysten löydettävyyden parantamiseksi. Nykyisessä hallintosäännössä osa pykälistä sisältää asiallisesti moninaisia määräyksiä, jotka on perusteltua jakaa omiksi pykälikseen, jolloin määräykset ovat löydettävissä entistä helpommin sisällysluettelon avulla. Nämä muutokset ovat luonteeltaan rakenteellisia. Stilistisenä muutoksena ehdotetaan nykyisen

hallintosäännön XII luvun otsikko ”Enemmistövaali ja suhteellinen vaali” muutettavaksi muotoon ”Vaalimenettelyt valtuustossa”.

Hallintosääntöehdotuksen 16 luku määrää kokousmenettelystä muissa toimielimissä kuin valtuustossa. Nykyiseen hallintosääntöön nähden mainittuun lukuun ehdotetaan lisättäväksi määräys maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan läsnäolo-oikeudesta maakuntahallituksen kokouksissa. Kyseessä on käytäntö, joka on vakiintunut ja jonka soveltaminen on perustunut maakuntahallituksen erilliseen päätökseen. Käytännön vakiintuneen luonteen vuoksi se on tarkoituksenmukaista kirjata hallintosääntöön. Luvussa ei ehdoteta muita sisällöllisiä muutoksia voimassa olevan hallintosäännön vastaavaan lukuun.

Ehdotetun hallintosäännön 17 luvussa määrätään luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Uutena määräyksenä ehdotetaan kokouspalkkioon oikeuttavina tapahtumina kokousten lisäksi toimielinten järjestämät seminaarit, iltakoulut, koulutukset ja informaatiotilaisuudet, joista maksettaisiin toimielimen kokouspalkkiota vastaava palkkio ilman kokouksen kestosta aiheutuvia tai puheenjohtajalle maksettavia palkkiokorotuksia. Nykyisin mainittujen tilaisuuksien palkkioperusteesta ei ole määräyksiä ja soveltamiskäytäntö on epäselvä. Niin ikään uusi määräys olisi ennen toimielimen kokousta järjestettävän puheenjohtajien kokouksen kokouspalkkio, joka maksettaisiin sillä edellytyksellä, että mainittu kokous järjestetään eri päivänä kuin varsinainen toimielimen kokous. Nykyisin puheenjohtajien kokouksista ei ole maksettu palkkioita, joten määräys muuttaisi nykyistä palkkiokäytäntöä. Puheenjohtajien kokouksen palkkio maksettaisiin ilman edellä mainittuja korotuksia.

Palkkiosäännöstä ehdotetaan poistettavaksi pöytäkirjan tarkastamisesta maksettava 30 euron palkkio silloin, kun pöytäkirja tarkastetaan erillisessä toimituksessa. Pykälää ei ole ollut tarpeen soveltaa aiemmin ja koska pöytäkirjat tarkastetaan nykyisin sähköisesti, pykälä on vanhentunut ja tarpeeton.

Nykyisen hallintosäännön toimituspalkkiota koskevan pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”Palkkio osallistumisesta muuhun kuin kuntayhtymän oman toimielimen kokoukseen”. Toimituspalkkio on terminologisesti harhaanjohtava, sillä kuntayhtymässä ei suoriteta toimituksia tai vastaavia menettelyitä. Määräys on ilmeisesti tarkoitettu sovellettavaksi muihinkin menettelyihin kuin toimituksiin, joten uusi otsikko selkiyttäisi pykälän soveltamisalaa. Palkkio muista kuin kuntayhtymän oman toimielimen kokouksista maksettaisiin ilman kokouksen kestosta aiheutuvia tai puheenjohtajalle maksettavia korotuksia, mikä merkitsisi muutosta nykyiseen käytäntöön, sillä kuntayhtymän ulkopuolisista kokouksista on maksettu kokouksen kestoon perustuvaa korotusta. Muutos olisi perusteltu erityisesti monipäiväisten kansainvälisten kokousten vuoksi, joiden palkkiotasot nousevat varsin korkeiksi kokousten pitkän keston vuoksi.

Palkkiosäännön ansionmenetyksiä koskevia määräyksiä esitetään muutettavaksi. Nykyisin luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansiomenetyksestään. Määräyksen käytännön soveltaminen on tulkinnanvaraista, joten määräystä ehdotetaan muutettavaksi siten, että elinkeinonharjoittajan tuntikohtainen ansionmenetys laskettaisiin jakamalla viimeksi vahvistetun valtionverotuksen ansiotulojen määrä luvulla 1620. Muutos sekä parantaisi elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia anoa ansionmenetyskorvausta että selkiyttäisi korvausperustetta ansionmenetyshakemuksen hallinnollisessa käsittelyssä. Yrittäjien kohdalla myös osinkotulot huomioitaisiin niiden yhtiöiden kohdalla, joista ansionmenetyksen hakija omistaa yli 50 prosenttia, mikä on uusi määräys voimassa olevaan hallintosääntöön nähden.

Kokouspalkkioiden maksamisen edellytyksiä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että seminaarien, iltakoulujen, koulutusten ja informaatiotilaisuuksien kokouspalkkio eivät edellytä pöytäkirjaa tai muistiota, vaan palkkio voitaisiin maksaa vahvistetun osallistujaluettelon perusteella. Muutos on aiheellinen sen vuoksi, ettei mainituista tilaisuuksista laadita pöytäkirjoja tai muistioita, jotka nykyisin ovat palkkion maksamisen edellytys.

Kyseiseen lukuun ehdotetaan lisättäväksi määräykset maakuntahallituksen toimivallasta antaa palkkiosääntöä koskevia tarkentavia ohjeita ja maakuntahallituksen toimivalta ratkaista palkkiosääntöä koskevat erimielisyydet. Nämä määräykset perustuvat Kuntaliiton hallintosääntömalliin.

Hallintosääntöehdotukseen sisältyy myös useita muita tarkentavia lisäyksiä, joita sovelletaan jo nykyisellään. Nämä muutokset eivät siis merkitse muutosta vallitsevaan soveltamiskäytäntöön.

Mainitussa luvussa esitetään myös tarkistuksia kokouspalkkioihin ja puheenjohtajien vuosipalkkioihin. Tarkistuksien vertailuaineistona on käytetty Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Keski-Suomen ja Pohjois-Savon liittojen palkkiotasoja. Kyseiset maakunnat muodostavat perustellun viiteryhmän, sillä ne ovat väkiluvultaan lähimpänä Pohjois-Pohjanmaata. Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen kokouspalkkiot ovat nykyään 0,35 euroa per tuhat asukasta, kun viiteryhmän keskiarvo on 0,52 euroa. Kokouspalkkioita ehdotetaan korotettavaksi siten, että kokouspalkkio olisi 0,48 euroa per tuhat asukasta, jolloin kyseisten toimielinten kokouspalkkiot olisivat määrältään 200 euroa per kokous. Muiden toimielinten kokouspalkkio nostettaisiin 120 euroon, kun se nykyisin on ollut 85 euroa.

Nykyinen maakuntahallituksen puheenjohtajan 4000 euron palkkio esitetään korotettavaksi 5 800 euroon. Viiteryhmän keskiarvo on 14,04 euroa per tuhat asukasta ja Pohjois-Pohjanmaan puolestaan 9,57 euroa. Korotuksen jälkeen Pohjois-Pohjanmaan vuosipalkkio olisi 13,88 euroa per tuhat asukasta. Maakuntahallituksen varapuheenjohtajan palkkiota esitetään korotettavaksi 2 500 euroon nykyisestä 1 500 eurosta. Valtuuston puheenjohtajan palkkiota esitetään korotettavaksi 2 500

eurosta 3 000 euroon ja varapuheenjohtajien 1 000 eurosta 1 500 euroon. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan vuosipalkkiot nousisivat 1 000 eurosta 1 500 euroon.

Hallintosääntö tulisi voimaan 1.9.2025 alkaen, joten uudet määräykset koskisivat seuraavan valtuustokauden toimielimiä. Voimassa olevaa hallintosääntöä sovellettaisiin vuoden 2025 elokuun loppuun saakka.

Valmistelija

Hallintojohtaja Toni Saranpää, p. 040 685 4052

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

- 1) hyväksyy hallintosäännön ja
- 2) päättää, että hallintosääntö astuu voimaan 1.9.2025 alkaen sekä
- 3) valtuuttaa hallintojohtajan tekemään teknisluonteisia korjauksia hallintosääntöön.

Päätös

Keskustelun aikana Kaarina Kailo esitti, että hallintosäännön 154 §:n 1 momentti muutetaan siten, että ansionmenetykskorvauksen voi saada enintään kahdeltatoista tunnilta vuorokaudessa. Jari Männikkö kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosesitys, joten esityksestä on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä. Hyväksyttiin.

Äänestysesityksenä puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat maakuntajohtajan esitystä, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Kaarina Kailon muutosesitystä, äänestävät "EI". Ääni voidaan antaa myös vaihtoehdolle "TYHJÄ". Hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos:

Aalto Esa: TYHJÄ

Hanhikorpi Tiina: EI

Heikkilä Miika: JAA

Kailo Kaarina: EI

Korkeakoski Mikko: JAA

Kovaniemi Senja: JAA

Männikkö Jari: EI

Nikula Lauri: JAA

Nurro Sari: JAA

Pylväs Juha: JAA

Simula Jenna: EI

Suviaro Marjut: JAA

Tuomela Johannes: JAA

Äänestyksessä annettiin kahdeksan JAA-ääntä, neljä EI-ääntä ja yksi TYHJÄ. Puheenjohtaja totesi, että maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan esityksen.

Merkittiin, että Kaarina Kailo jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Merkittiin, että Lyly Rajala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 12.27 ja Tuomas Okkonen klo 12.36.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

PPL/247/00.01.00/2025

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto

- 1) hyväksyy hallintosäännön ja
- 2) päättää, että hallintosääntö astuu voimaan 1.9.2025 alkaen sekä
- 3) valtuuttaa hallintojohtajan tekemään teknisluonteisia korjauksia hallintosääntöön.

Päätös

Liitteet

Liite 13 Hallintosäätöluonnos

10

Sidonnaisuusilmoitukset

TARK 28.04.2025 § 25

Asian esittely

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan ja muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä virka- tai luottamustehtäviä hoidettaessa. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on ilmoitettava viivytyksettä.

Velvollisuus sidonnaisuusilmoituksen tekemiseen on säädelty 84 §:n 2 momentissa. Pohjois-Pohjanmaan liitossa velvollisuus koskee maakuntahallituksen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia sekä maakuntajohtajaa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi myös kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Sidonnaisuusilmoituksista pidetään rekisteriä kuntayhtymän internetsivuilla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta:

1. merkitsee tiedoksi sille toimitetut sidonnaisuusilmoitukset;
2. merkitsee tiedoksi, että sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla;
3. toteaa, onko joitakin ilmoitusvelvollisia syytä kehottaa tekemään sidonnaisuusilmoitus tai täydentämään tehtyä ilmoitusta;
4. päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tarkastuslautakunnalle ajalla 26.4.2024–28.4.2025 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta

1. totesi, ettei sille ollut toimitettu uusia sidonnaisuusilmoituksia;
2. merkitsi tiedoksi, että sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla;
3. totesi, ettei ole tarvetta esittää kehotuksia sidonnaisuusilmoitusten tekemiseen tai täydentämiseen;
4. päätti esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tarkastuslautakunnalle ajalla 26.4.2024–28.4.2025 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 27.05.2025

Tarkastuslautakunnan esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee tarkastuslautakunnalle ajalla 26.4.2024–28.4.2025 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös